FREDERIKSBERG HF

HF VINKLER 2014

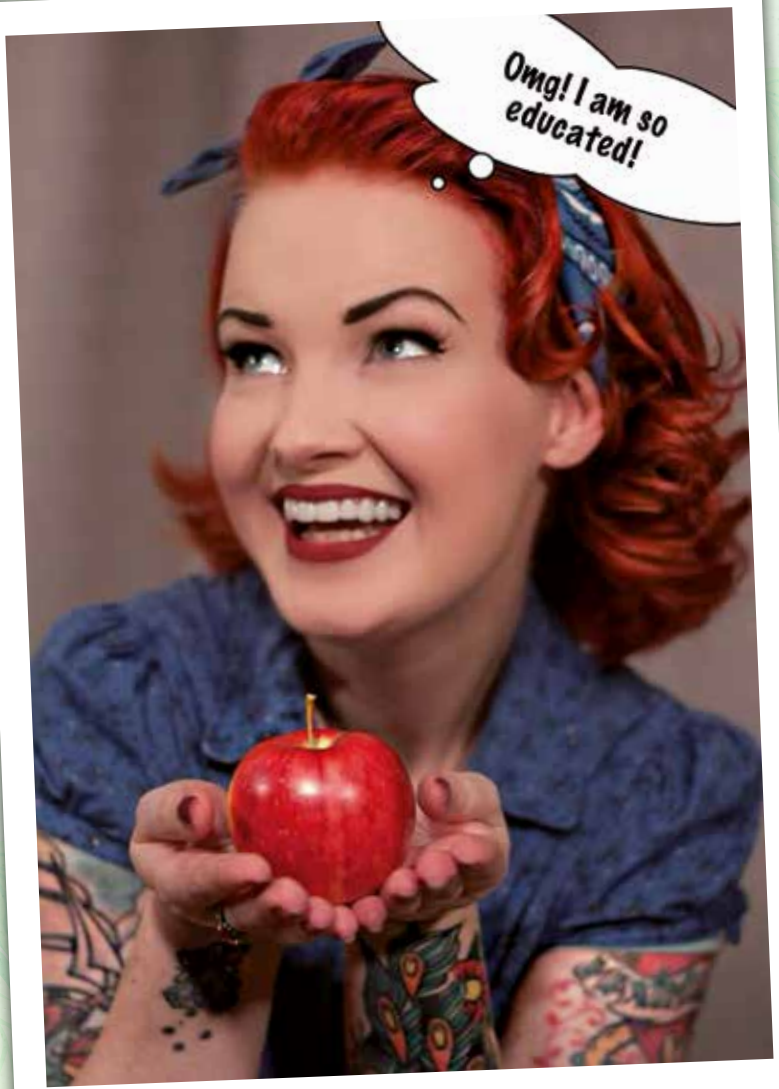

Om omslaget

Hf-Vinkler har hvert år et tema. I år er det »Den gode hf historie«.

Hvert år siden 1989 har de studerende på et eller flere af designholdene haft mulighed for at arbejde med et projekt, der handlede om kommunikationsdesign: at skabe layout til et GO-CARD, der reklamerede for kurset. Projektet er udformet som en konkurrence, hvor præmien, hvis man vinder, er, at kortet bliver trykt professionelt og udstillet i den virkelige verden på caféer og i biograffoyeer.

I år er GO-CARD'et skabt af Stine Omega fra 1ø. Hf-Vinkler og GO-CARD er to kommunikationsdesigns, der tjener samme sag, nemlig at oplyse om og profilere Frederiksberg hf kursus. Normalt er de to ting ikke synkroniseret idemæssigt og æstetisk, men i år er der en tilfældig overensstemmelse mellem Hf-Vinklers tema og den historie, der er grundlaget for Stines GO-CARD. Læs på side 75 Stines egne kommentarer til GO-CARD'et. Historien om Adams og Evas overtrædelse af Guds forbud mod at spise af Kundskabens træ i Paradisets Have er jo en rigtig god historie med relevans for enhver studerende.

Syndefaldsmyten, som historien hedder blandt de lærde, kan tolkes på flere måder. Læs rektor Finn Bønsdorffs behandling af emnet på side 5. Ud over Adam og Eva optræder der mange andre personer med gode historier på siderne i Hf-Vinkler. God fornøjelse med også at læse dem.

Peter Bro

PS.
Evas æblespisen har fået Hf-Vinklers billedredaktion til at bringe et mindre antal madopskrifter , der hylder æblet. Opskrifterne er fra den tid hvor Eva havde skiftet fra figenblad til forklæde, var gået i køkkenet og lavede »Æbleflæsk« til Adam, »Forførende æbler« som dessert og lidt senere i parforholdet nærende, varm »Hyldebærsuppe« med æbler til børnene. Tak til Stine Omega. Hendes talentfulde GO-CARD har været meget inspirerende for arbejdet med at udforme siderne med madopskrifter og omslaget.

Hf Vinkler 2014

Frederiksberg hf

Indhold

Redaktion:
Finn Bønsdorff
Kim Ingholt-Gaarde

Omslag:
Peter Bro

Grafisk produktion:
Eks-Skolens Trykkeri ApS

Oplag:
1.000 eksemplarer

3 Finn Bønnsdorff: Forord
5 Finn Bønnsdorff: Den gode Fhf-historie er en udviklingshistorie
11 Kim Ingholt-Gaarde: Gode venner og selvtillid
15 Lars Klewe: Hf-studenter årgang 2007 fra Frederiksberg hf-kursus
23 Kim Ingholt-Gaarde: Et kig i krystalkuglen
27 Hans Kargaard: Barcelona revisitada
33 Kirsten Seitzmayer: 2.K. Hvor var de bare gode
39 Marianne Leth Weile: I Amsterdam
43 Ronja Raun Christensen, Nadia Elabdi Jensen, 2.B: Kvinden i buret
49 Cheri Ludvigsen, 2.B: Take a walk on the art side
54 Peter Braams Valore, Lone Nøhr Hansen: Fotocollage fra Lissabon
57 Anne Kragh Andersen: Vi tør godt tale om det
63 Ole Emil Rasmussen: Den bedste teori er praksis
67 Kjeld Arne Hansen: Evaluering af kursisternes holdning til mellemtimer og flerlektionerblokke på skemaet samt generelle undervisningsforhold
75 Stine Omega Jessen: Omg I am so educated
76 Bestyrelsen på Frederiksberg hf-kursus
77 Personalet
81 Afgangsklasserne

2-ÅRIGT HF
FREDERIKSBERG HF-KURSUS

Sønderjyllands Allé 2, 2000 Frederiksberg
Telefon 38 77 38 00, fhf@frberg-hf.dk
www.frberg-hf.dk

Forord

Kære læsere,

Hf-Vinkler udarbejdes af elever og lærere ved Frederiksberg hf-kursus, og i 2014 har vi valgt at sætte fokus på den gode Fhf-historie.

Mange dygtige unge mennesker valgte i 2012 at uddanne sig på Frederiksberg hf-kursus, og i 2014 er de kommet i mål med en hf-eksamen. Dygtige elever der har udviklet sig i dialog og samarbejde med dygtige lærere.

Vi har valgt at præsentere en mosaik, som skildrer dele af skoleårets mange facetter. Læs f.eks. om 2k´s studietur til Berlin: »Turen til Berlin var en succes for det sociale fællesskab trods uenighed inden turens start. Selv om hotellet var gået konkurs, og vi var forflyttet til et andet, var humøret i top.«

Stor tak til alle, som har bidraget til Hf-Vinkler 2014.

Til slut vil jeg takke hf-årgang 2014 for samarbejdet i to år og ønske jer alle god vind fremover.

Finn Bønsdorff
Rektor

Translokation 2013

Den gode Fhf-historie er en udviklingshistorie

AF FINN BØNSDORFF,
rektor

Årets Hf-Vinkler har temaet den gode Fhf-historie, og det har inspireret vores omslagsdesigner, lektor Peter Bro. Som en del af designfaget udarbejdes der oplæg til et GO-CARD, og når alle skitser er fremlagt foretages der en afstemning blandt eleverne. Årets vinderkort har på forsiden en ung dame med et æble. Hun har spist en frugt fra lærdommens træ, og dette fører naturligt over i syndefaldsmyten, om dengang Adam og Eva blev fordrevet fra Paradis. Lad os se på en sammenfatning af syndefaldsmyten og dens karakter af faldmyte:

Myte	Indhold
Faldmyte I	Godt og ondt spaltes
Faldmyte II	Spaltning mellem mand og kvinde
Faldmyte III	Spaltning mellem liv og død

Mennesket bliver udstødt fra Paradis, hvor alt var harmoni og lykke. Den første del af faldmyten indebærer, at der fremover skal skelnes mellem ondt og godt. Det er en etisk fordring, at nu skal mennesket arbejde med at identificere det gode og gode handlinger fra det onde og onde gerninger.

I Paradis var Adam og Eva nøgne, naturlige, men efter faldet sker en spaltning mellem mand og kvinde.

Den 3. faldmyte betyder, at den paradisiske tilstand, det evige liv ophæves. Et menneske der fødes, har et begrænset antal år på jorden. Med livet følger uafvendeligt døden.

“Hf-uddannelsen har lige fra starten haft en bredere rekruttering end det almene gymnasium, og jeg tør også godt vove den påstand, at uden hf så havde det almene gymnasium ikke haft den succes, som opleves i dag. Og denne lighed som hf førte med sig er også en rigtig god historie. Mange unge fra uddannelsesfremmede miljøer har fået et afsæt for videreuddannelse og beskæftigelse. En rigtig god social historie.

Kvinden svarede slangen: »Vi må gerne spise af frugten på træerne i haven, men frugten på det træ der står midt i haven, har Gud sagt, at det må vi ikke spise af og ikke røre ved, for ellers skal vi dø«. Men slangen sagde til kvinden: »Vist skal I ikke dø. Men Gud ved, at den dag I spiser af den bliver jeres øjne åbnet, så I bliver som Gud og kan kende godt og ondt. Kvinden så at træet var godt at spise af og tiltrækkende at se på, og at det også var godt at få indsigt af, og hun tog frugten og spiste. Hun gav den også til sin mand, der var hos hende, og han spiste. Da åbnedes deres øjne, og de opdagede, at de var nøgne. Derfor syede de figenblade sammen og bandt dem om livet (1. Mosebog,3,v.6-8.). Syndefaldet implicerer både en fordrivelse fra Edens have, et fald, men også en skabelse af erkendende og reflekterende mennesker. Fra barnlig uskyld til voksenlivet, og hvad det indebærer.

Indsigt og selvindsigt handler om både uddannelse og modenhed, og den kristne urmyte kan måske i en dansk og grundtvigsk inspireret version oversættes til et slidsomt og virksomt liv på vor jord. Overlevelse kan ikke passivt tilegnes som i Paradis, men forudsætter en langt mere arbejdsom og aktiv stillingtagen til livets mangfoldighed. Uddannelse var i årtusinder monopoliseret til præsteskabet, og mere ordinære typer var reduceret til agerbrugsdyrkere o.l. Jeg skal ikke her gennemgå uddannelsessystemernes historie i udvalgte lande, men i stedet fokusere på en interessant historie, nemlig historien om den 2-årige hf-uddannelse i Danmark.

Lov om Højere Forberedelseseksamen blev vedtaget i folketinget d. 8 juni 1966, og de centrale aktører bag var Poul Hartling, K.B. Andersen og K. Helveg Petersen. I en samtale jeg havde med Hartling i 1991, fremhævede han bl.a.:

»Lovforslaget om højere forberedelseseksamen faldt i frugtbar jord i Folketinget, fordi mange politikere havde følt på deres egen krop, hvad manglende sprogkundskaber betød. Jeg kunne nævne Knud Kristensen, H.C. Hansen, Erik Eriksen mfl.«

Men ifølge rektor Ejvind Jensen går hf's historie endnu længere tilbage. I Frit Danmark var der en del organisationer, som beskæftigede sig med hvordan Danmark skulle se ud efter krigen. Her spillede Frit Danmarks lærergruppe en betydelig rolle, og den 1 juli 1945 fremsatte lærergruppen et omfattende forslag til fornyelse af det danske skolesystem, som var for stift og for statisk og i meget høj graf afhængig af forældrenes baggrund. K.B. Andersen havde fra sin tid på Askov Højskole oplevet mange unge med både talent og flid, som bare manglede den adgangsgivende eksamen. I 1965 greb K.B. Andersen chancen for at etablere en paralleluddannelse til gymnasiet, som ligeledes afskaffede seminariernes præparandklasser.

Hf-uddannelsen blev etableret som en eksamensuddannelse, hvor der var eksamen i alle fag, men uden årskarakterer. Der var i begyndelsen tale om en 2-årig grundstruktur med placering ved gymnasier eller seminarier, men i løbet af 70´erne og 80´erne udviklede der sig en voksenuddannelse på enkeltfagskurserne, der snart blev landsdækkende.

Hf-uddannelsen har lige fra starten haft en bredere rekruttering end det almene gymnasium, og jeg tør også godt vove den påstand, at uden hf så havde det almene gymnasium ikke haft den succes, som opleves i dag. Og denne lighed som hf førte med sig, er også en rigtig god historie. Mange unge fra uddan-

nelsesfremmede miljøer har fået et afsæt for videreuddannelse og beskæftigelse. En rigtig god social historie.

Som tiden er gået, har der udviklet sig forskellige hf-profiler blandt skolerne. På Frederiksberg hf-kursus er elevprofilen forsat karakteriseret ved at mange unge bruger hf hos os som en second chance, men der er også faglærte, som ser hf-uddannelsen som en naturlig forudsætning for at kunne komme videre. Hf, som en del af et videreuddannelsessystem.

»Jeg ønsker at starte på det 2-årige hf til august da jeg ønsker en ungdomsuddannelse ved siden af min uddannelse som tømrer«.

»Jeg er en meget fleksibel og en mødestabil dreng som brænder for at læse«.

»Bor pt. nær Aarhus, og går på hf 1. år. i Skanderborg. Men planen er at gå første år om, eftersom at jeg har misset en masse viden, i starten af året og så flytte til KBH for at starte et nyt kapitel«.

»Jeg håber meget på optagelse her på Frederiksberg hf, da jeg brændende ønsker mig at starte på Pædagoguddannelsen efterfølgende. Jeg er meget motiveret og håber på at få mulighed for at komme nærmere min drøm, ved at tage en hf her på Frederiksberg«

Ovenstående er udpluk fra samtaler vi har haft med nye ansøgere i foråret 2014. Unge der vil have en fremtid.

Får de unge så spist noget af æblet/æblerne, lærer de noget og er der evidens? Kan der opstilles sandsynligheder for hvordan det vil gå eleverne, og ved vi noget om det?

I 2007 udarbejdede Frederiksberg hf-kursus i samarbejde med DPU bogen: *Højere forberedelseseksamen i 40 år*. Der under-

søgtes udvalgte hf-årgange, nemlig 1970, 1980, 1990 og hf-årgang 2000. Årene valgt som det år eleverne afsluttede med en samlet eksamen fra Frederiksberg hf-kursus. Analysearbejdet viser fornemme resultater. Fra 1990 begynder elever fra Frederiksberg hf-kursus i højere grad end elever fra andre hf-kurser i Danmark at vælge de lange videregående uddannelse på universiteterne, og de gennemfører. »Men langt mere interessant er det imidlertid, at arbejdsløsheden over alle de 40 år for hf´ere fra Frederiksberg hf-kursus har været ca. 3 pct., eller næsten ikke eksisterende.«

Når der laves årgangsanalyser, følger forskeren en population af CPR-numre over tid, en længdesnitsanalyse, og den seneste vi har fået lavet, er ganske interessant. Se Klewes artikel s. 15.

For analyser af de seneste hf-årgange se Hf-Vinkler 2013. Kan ses på www.frberg-hf.dk.

I 2005 reformeredes hf-uddannelsen, og i relation hertil blev der fra politisk hold meldt nogle nye adgangsgivende krav til de videregående uddannelser ud. For at komme på humaniora skulle en hf-ansøger enten have valgfag i begyndersprog på A-niveau, eller et fortsættersprog på B-niveau, f.eks. tysk eller fransk. Det samfundsvidenskabelige område krævede matematik på B-niveau (det har i øvrigt ført til at matematik er skolens største valgfagsområde i 2014), og man kunne kun optages på lægestudiet med matematik i kombination med fysik og kemi på B-niveau.

Hvad ville der nu ske med vores elever? Hvor gik de nu hen?

Der er ingen ændringer. Skolen har fortsat en klar universitetsprofil, og mere end 40 pct. af hf-årgang 2007(de startede i 2005) har enten gennemført eller er i gang med en lang videregående uddannelse. Flotte tal.

Hf-årgang 2014, I skal nu selv ud at vise, at også I har de faglige forudsætninger, modet og viljen til at udfordre fremtidens globale arbejdsmarked med succes. I valgte at uddanne jer på Frederiksberg hf-kursus i 2012. Men jeg tror også at tiden her på kursus kan karakteriseres ved begrebet »hard fun«. Det er udviklet af den franske fodboldspiller Eric Cantona, som øvede og øvede og trænede igen og igen, med næsten militærisk præcision. For at blive dygtig måtte der arbejdes hårdt med detaljerne med henblik på at udvikle det næsten perfekte spark, eller den målgivende aflevering.

I har holdt fast i valget, men også udviklet jer i løbet af skolegangen, som også har stillet krav om slid og målrettet indsats Den gode Fhf-historie er også en udviklingshistorie.

Kilder:

Bibelen, Det Danske Bibelselskab 1999.

Lars Klewe: Højere Forberedelseseksamen i 40 år. DPU 2007

Uddannelsespolitiske længdesnit. Hf 25 år. Forord ved borgmester John Winther, Sommer & Sørensen 1992

Ove Benn og Jørn Jacobsen: Mytebogen i Dansk litteratur. Systime 2000.

Gode venner og selvtillid

AF KIM INGHOLT-GAARDE,
lektor i dansk og filosofi

På Frederiksberg hf-kursus fik Sangeetha Tharmalingam Singh, 27 år og af tamilsk oprindelse, gode venner, mere selvtillid og tro på sig selv og – ikke mindst – en hf-eksamen, hun vil bruge til at læse til folkeskolelærer.

Det var sidste eksamen og lige ved, at Sangeeta, ikke fik den hf-eksamen, hun havde arbejdet så hårdt for i to år. Hun sad ude ved toilettet på en af skolens gange og græd. Hun havde været til mange eksamener, og hun var så nervøs, så nervøs for den eksamen i kultfag, hun ventede på at skulle ind til. »Heldigvis fik jeg hælp at mine veninder fra klassen«, fortæller Sangeetha smilende, da jeg møder hende et halvt år senere over en kop kaffe en grå, regnfuld dag på hendes arbejdsplads i Københavns hjemmepleje på Østerbro. »Du kan godt«, sagde de. »Du kan godt«. Du skal bare tro på dig selv«. »Uden deres hjælp var jeg helt sikkert dumpet«, siger Sangeetha mere alvorlig. »På Fhf fik jeg mere selvtillid og venner, som jeg stadig mødes med en gang om måneden.«

Selvtillid og godt humør er noget, hun er glad for at have i dag, når hun kommer rundt til psykisk syge, handicappede eller mennesker med misbrugsproblemer.

»Du kan godt«, sagde de. »Du kan godt. Du skal bare tro på dig selv«. »Uden deres hjælp var jeg helt sikkert dumpet«, siger Sangeetha mere alvorlig. »På Fhf fik jeg mere selvtillid og venner, som jeg stadig mødes med en gang om måneden.«

“Men Sangeetha, der måtte læse teksterne flere gange for at forstå dem, fordi dansk ikke er hendes første sprog, fik også god hjælp af skolens læsevejleder Inger Worsøe, der hjalp hende med den svære danske grammatik og – ikke mindst – af sin mor. For når et af børnene var syg, tog hendes mor toget fra Århus klokken fire om morgenen for at komme over og passe, mens Sangeetha var i skole. »Min mor har altid været der for mig«, siger Sangheeta. »Hun ville ikke have, at jeg fik et højt fravær.«

»Det er så rart, du kommer, siger de«, fortæller Sangeetha. »Du er altid i så godt humør«. For selv om hun ofte møder triste skæbner, synes hun, det er en fornøjelse at komme på arbejde hver dag. Ikke to dage er ens, fortæller hun, og så har hun nogle gode kolleger.

Før Sangeetha kunne stille sig op i køen af glade hf-studenter, der ventede på at modtage eksamensbeviset og trykke rektors hånd ved translokationen en solskinsdag i juni, måtte hun imidlertid igennem to hårde år. Sangeetha boede nemlig, ligesom i dag, i Malmø sammen med sin mand og deres to små børn. Skoledagen på Fhf er lang, og for at nå at være på skolen på Frederiksberg til klokken otte måtte hun tage afsted fra hjemmet i Serenadgatan klokken kvart i syv om morgenen, mens hendes mand afleverede børnene i institution. Ofte var hun først hjemme igen klokken halv seks. Og når børnene var lagt i seng, lavede hun lektier til klokken halv elleve. »Det var især de lange dage, der var hårde«, fortæller Sangeetha. »Når der var mange ting, der skulle huskes, var det nogle gange svært at have overskud til børnene, når man kom hjem. Men jeg er jo ung og fuld af energi«, siger hun med et af sine karakteristiske smil, »og så sørgede jeg for at få en plads i stillezonen i toget, så jeg kunne sidde med en kop kaffe og få ro i sindet.« Men Sangeetha, der måtte læse teksterne flere gange for at forstå dem, fordi dansk ikke er hendes første sprog, fik også god hjælp af skolens læsevejleder Inger Worsøe, der hjalp hende med

den svære danske grammatik og – ikke mindst – af sin mor. For når et af børnene var syg, tog hendes mor toget fra Århus klokken fire om morgenen for at komme over og passe, mens Sangeetha var i skole. »Min mor har altid været der for mig«, siger Sangheeta. »Hun ville ikke have, at jeg fik et højt fravær.«

De to hårde år har imidlertid ikke afskrækket Sangeetha fra at videreuddanne sig. Hun vil søge ind på læreruddannelsen til marts med matematik og kemi som hovedfag. Og så vil hun tage et fag på CBS, så hun kan hjælpe sin mand, der har et renseri, med regnskaberne.

Besøg på Science med biologi B

Hf-studenter årgang 2007 fra Frederiksberg hf-kursus – hvad er de i gang med fem år efter dimissionen?

AF LARS KLEWE
Institut for uddannelse og pædagogik, Aarhus Universitet Oktober 2013

Institut for uddannelse og pædagogik (DPU), Aarhus Universitet har på foranledning af Frederiksberg hf-kursus foretaget en undersøgelse af, hvad den uddannelsesmæssige status er for hf-studenterne årgang 2007 fra henholdsvis Frederiksberg hf og hf-studenterne fra resten af landet godt fem år efter dimissionen i efteråret 2012.[1] Undersøgelsen er udarbejdet på baggrund af oplysninger om hf-studenterne, som er leveret af Danmarks Statistik. Oplysningerne vedrører hf-studenternes igangværende uddannelser i efteråret 2012 samt hf-studenternes højeste fuldførte uddannelse i efteråret 2012 udover deres hf-eksamen. Danmarks Statistik har leveret oplysningerne på 4-cifret niveau.

I 2012 har hf-studenterne årgang 2007 haft godt 5 år til at gennemføre en uddannelse. Man skal her være opmærksom på, at mange hf-studenter ikke påbegynder en uddannelse umiddelbart efter dimissionen. Mange går først i gang med en uddannelse efter 1-2-3 år eller senere. I det følgende kan man imidlertid se,

1. *2007 årgangen er den første årgang, som er dimitteret fra hf efter indførelsen af hf-reformen i 2005.*

"Hvis man dernæst ser på, hvor mange af hf-studenterne, der i 2012 er i gang med en akademisk uddannelse (enten en bacheloruddannelse eller en lang videregående uddannelse), så er der en temmelig markant forskel på hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus og hf-studenterne fra resten af landet. Mens 30% af hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus på dette tidspunkt er i gang med en akademisk uddannelse, så gælder dette procentvis halvt så mange af hf-studenterne fra resten af landet (15%).

hvor mange af hf-studenterne årgang 2007, der er i gang med eller har fuldført en uddannelse i efteråret 2012. Først præsenteres resultaterne vedrørende hf-studenternes igangværende uddannelser i efter året 2012, og derefter hvilke uddannelser hf-studenterne har fuldført i efteråret 2012.

Hvilke uddannelser er hf-studenterne årgang 2007 i gang med i efteråret 2012?

Tabel 1 påviser, hvor mange af hf-studenterne fra årgang 2007, der var i gang med en uddannelse godt fem år efter dimissionen i 2012.

Igangværende uddannelser i efteråret 2012 blandt hf-studenterne årgang 2007 delt op på hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus og hf-studenterne fra resten af landet. Tallene er angivet i procent.

Procentvis lidt flere af hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus (57%) er i 2012 i gang med en uddannelse sammenlignet med hf-studenterne fra resten af landet (51%), men forskellen er ikke statistisk signifikant[2]. Det ses først og fremmest, at temmelig få af hf-studenterne er i gang med en erhvervsuddannelse eller en kort videregående uddannelse i 2012. Langt de fleste af de hf-

2 Chi-kvadrat test for kontingenstabeller.

I GANG MED UDDANNELSE I 2012	Frederiksberg hf	Resten af landet
Ikke under uddannelse	**43**	**49**
Under uddannelse	**57**	**51**
Gymnasiale uddannelser	**0**	**0**
Erhvervsfaglige grundforløb	**0**	**1**
Erhvervsfaglige praktik- og hovedforløb	**4**	**5**
Korte videregående uddannelser	**3**	**3**
Mellemlange videregående uddannelser	**19**	**26**
Pædagogiske uddannelser	7	14
Tekniske uddannelser	1	1
Sundhedsuddannelser	7	6
Levnedsmiddel og ernæring	1	1
Samfundsvidenskabelige uddannelser	2	3
Andre uddannelser (under ½%)	0	2
Bacheloruddannelser	**11**	**8**
Humanistiske uddannelser	5	3
Samfundsvidenskabelige uddannelser	4	3
Tekniske uddannelser	1	1
Naturvidenskabelige uddannelser	1	1
Sundhedsuddannelser	1	0
Kunstneriske uddannelser	1	0
Lange videregående uddannelser	**19**	**7**
Samfundsvidenskabelige uddannelser	8	3
Humanistiske og teologiske uddannelser	3	1
Tekniske uddannelser	3	1
Pædagogiske uddannelser	1	0
Naturvidenskabelige uddannelser	1	0
Sundhedsuddannelser	1	0
Kunstneriske uddannelser	1	0
Andre uddannelser (under ½%)	0	2
I alt i procent	**100**	**100**
n	**148**	**3.696**

studenter, der er i gang med en uddannelse på dette tidspunkt er enten i gang med en mellemlang videregående uddannelse eller en akademisk uddannelse.

Det fremgår videre af tabellen, at procentvis færre af hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus er i gang med en mellemlang videregående uddannelse i 2012 (19%) sammenlignet med hf-studenterne i resten af landet (26%). Forskellen er dog ikke stor og kun lige statistisk signifikant (p=0.049). De foretrukne mellemlange videregående uddannelser blandt både hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus som hf-studenterne fra resten af landet er mellemlange pædagogiske uddannelser, mellemlange sundhedsuddannelser og mellemlange samfundsvidenskabelige uddannelser.

Hvis man dernæst ser på, hvor mange af hf-studenterne, der i 2012 er i gang med en akademisk uddannelse (enten en bacheloruddannelse eller en lang videregående uddannelse), så er der en temmelig markant forskel på hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus og hf-studenterne fra resten af landet. Mens 30% af hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus på dette tidspunkt er i gang med en akademisk uddannelse, så gælder dette procentvis halvt så mange af hf-studenterne fra resten af landet (15%). Denne forskel er stærkt signifikant (p=0.000). De foretrukne akademiske uddannelser blandt hf-studenterne er helt klart de samfundsvidenskabelige uddannelser og de humanistiske uddannelser.

Hf-studenternes højeste fuldførte uddannelse opgjort i efteråret 2012

Tabel 2 påviser for hf-studenterne årgang 2007 deres højeste fuldførte uddannelse fem år efter dimissionen i efteråret 2012.

Hf-studenternes højeste fuldførte uddannelse i efteråret 2012 delt op på hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus og hf-

HØJESTE FULDFØRTE UDDANNELSE I 2012	Frederiksberg hf	Resten af landet
Gymnasiale uddannelser	**53**	**59**
Hf	0	57
Hhx/htx	0	1
Adgangseksamen - ingeniøruddannelsen	0	1
Erhvervsfaglige praktik- og hovedforløb	**13**	**10**
Handel og kontor	5	5
Bygge og anlæg	3	1
Pædagogiske uddannelser	1	0
Jern og metal	1	1
Grafiske uddannelser	1	0
Levnedsmiddel og husholdning	1	0
Jordbrug og fiskeri	1	1
Sundhedsuddannelser	1	2
Andre uddannelser (under ½%)	0	1
Korte videregående uddannelser	**3**	**6**
Mellemlange videregående uddannelser	**12**	**18**
Pædagogiske uddannelser	3	10
Tekniske uddannelser	1	0
Sundhedsuddannelser	5	5
Levnedsmiddel og ernæring	2	1
Kunstneriske uddannelser	1	0
Samfundsvidenskabelige uddannelser	0	1
Andre uddannelser (under ½%)	0	1
Bacheloruddannelser	**19**	**6**
Humanistiske uddannelser	7	2
Samfundsvidenskabelige uddannelser	7	3
Tekniske uddannelser	2	1
Naturvidenskabelige uddannelser	2	0
Sundhedsuddannelser	1	0
Kunstneriske uddannelser	1	0
Lange videregående uddannelser	**0**	**0**
I alt i procent	**100**	**100**
n	**148**	**3.696**

studenterne fra resten af landet. Tallene er angivet i procent. Henholdsvis 13% og 10% af hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus og hf-studenterne i resten af landet har i 2012 en erhvervsuddannelse som højeste fuldførte uddannelse.[3] Det drejer sig i de fleste tilfælde om en uddannelse inden for handel og kontor.

Procentvis lidt færre af hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus har i 2012 fuldført en mellemlang videregående uddannelse (12%) sammenlignet med hf-studenterne fra resten af landet (18%). Forskellen er dog ikke statistisk signifikant. Procentvis flest af hf-studenterne fra både Frederiksberg hf-kursus ug hf-studenterne fra resten af landet har enten fuldført en mellemlang pædagogisk uddannelse eller en mellemlang sundhedsuddannelse.

Endelig ses det, at markant flere af hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus har fuldført en bacheloruddannelse i 2012 (19%) sammenlignet med hf-studenterne i resten af landet (6%). Denne forskel er stærkt signifikant (p=0.000).

Der er især forskel på hf-studenterne fra Frederiksberg hf og hf-studenterne fra resten af landet, når man ser på de akademiske uddannelser. Hvis man ser på, hvor mange af hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus årgang 2007 der i 2012 enten har fuldført eller er i gang med en akademisk uddannelse, så gælder dette 73 hf-studenter svarende til 49% af hf-studenterne fra

3 Man skal her være opmærksom på, at enkelte af hf-studenterne kan have fuldført en erhvervsuddannelse før de begyndte på deres hf-uddannelse. De tabeller, som Danmarks Statistik her leveret giver ikke mulighed for at se det nøjagtige antal, men det drejer sig sandsynligvis om relativt få.

Frederiksberg hf-kursus.[4] Det tilsvarende tal for hf-studenterne fra resten af landet er 803 hf-studenter svarende til 22% af hf-studenterne fra resten af landet.. Det siger næsten sig selv, at denne forskel på hf-studenterne fra Frederiksberg hf-kursus og hf-studenterne i resten af landet er stærkt signifikant (p=0.000).

4 Der er formentlig ingen af hf-studenterne, som har fuldført en bacheloruddannelse eller en lang videregående uddannelse, før de startede på deres hf-uddannelse.

Billedkunst B på galleribesøg i Den Hvide Kødby

Et kig i krystalkuglen

AF KIM INGHOLT-GAARDE,
lektor i dansk og filosofi

Det er svært at spå om fremtiden, men *Vinkler* har alligevel vovet at kaste et kig i krystalkuglen for at se, hvor fire nyuddannede hf-studenter går hen, når de forlader Frederiksberg hf-kursus, og hvad de har fået med i bagagen.

De fire hf-studenter, *Vinkler* har talt med, er Lærke Holmquist Pedersen, Nicoline Ilsøe Steffensen, Nanna Simone Kristensen og Mark Equizabal Flindt Pedersen. De går alle i 2.C og skal på det tidspunkt, hvor *Vinkler* interviewer dem, til de afsluttende eksaminer om få uger. Hvordan oplever de at være så tæt på at være i mål og få den eftertragtede hue?

»Jeg glæder mig meget til at blive færdig«, siger Nanna Simone Kristensen. »Men jeg tror også, det bliver mere utrygt, samtidig med at det bliver spændende. Hun bliver bakket op af Nicoline Ilsøe Steffensen, der også mener, det bliver spændende at blive færdig, fordi der nu skal til at ske noget nyt. »Men det skaber også utryghed, fordi man skal skilles fra sin klasse og træffe et valg om, hvad man vil. Alle spørger, hvad man vil og kommer med forslag. Det er forvirrende.« *Vinkler* bidrager også til forvirringen ved at spørge til de fire unges fremtidsplaner omend på en lidt utradionel måde. Hvis du helt selv kan vælge, lyder spørgsmålet, hvad laver du så om fem år?

Mark Equizabal Flindt Pedersen er ikke i tvivl. »Jeg er selvstændig erhvervsdrivende«, siger han uden tøven. »Det har altid været min drøm at bruge mine kreative evner som designer. Som lille ville jeg arbejde for Disney. Det er en af mine styrker at få

gode ideer og tænke ud af boksen. Desuden er det rart at kunne bestemme over sit eget liv.« Nicoline Ilsøe Steffensen drømmer også om at komme til at arbejde med design. »Jeg håber, at jeg om fem år er i gang med en kandidatgrad på KEA (Københavns Erhvervsakademi, red.) inden for design og business«, siger hun. »Jeg synes, marketing er meget spændende. Man har ikke et 8-4 job, og man skal ud og rejse og møder spændende mennesker.« Lærke Holmquist Pedersen har også planer om at læse videre. »Jeg læser på universitetet. Det skal være et humanistisk fag, måske sociologi eller antropologi. Og så laver jeg stadig frivilligt arbejde som rådgiver på Ungdomstelefonen LGBT (Lesbian, Bi-sexual, Transgender, red.)«, fortæller hun. »Jeg kan godt lide at hjælpe andre, og det er vigtigt, at der er nogle, der tager sig tid til at lægge øre til unge, der har problemer. Også Nanna Simone Kristensen vil gerne læse på universitetet. »Jeg vil gerne læse antropologi, siger hun, det er enormt spændende at finde ud af, hvorfor vi er som vi er og undersøge forskelle mellem mennesker.« Lærke Holmquist Pedersen og Nanna Simone Kristensens planer for fremtiden bekræfter dermed tendensen i den undersøgelse af Lars Klewe, som er bragt andet sted i dette nummer af *Vinkler*. Men hvad har de unge fået med sig i bagagen efter at have gået to år på Frederiksberg hf-kursus?

»En god eksamen«, nævner Nicoline Ilsøe Steffensen som det første. »Jeg er blevet bevidst om samfundet og bedre til at sætte mig ind i problemstillinger. Men jeg har også fået nogle gode oplevelser med min klasse – f.eks. på vores studietur til Rom. Selv om der er hård konkurrence på arbejdsmarkedet, ser jeg positivt på fremtiden.« For Mark Equizabal Flindt Pedersen har de to år på Frederiksberg hf-kursus givet ham selvtillid.« Min selvtillid var helt i bund efter et afbrudt uddannelsesforløb i gymnasiet«, siger han. Men her opdagede jeg, at jeg jo godt kan finde ud af

matematik, og det har givet mig meget gåpåmod og gjort mig til et mere selvstændigt tænkende menneske«. Netop selvtillid er også, hvad Lærke Holmquist Pedersen trækker frem, da hun bliver spurgt til, hvad der er i hendes mentale og intellektuelle bagage efter uddannelsen på Frederiksberg hf-kursus.«Jeg har fundet ud af, at jeg kan noget, og at der er noget, jeg er god til. Det giver en følelse af sikkerhed«, fortæller hun. »Jeg har mødt mange dejlige mennesker, og det giver livsglæde og inspiration«. At Frederiksberg hf-kursus er en skole, hvor fællesskaber trives, kan Nanna Simone Kristensen også tilslutte sig. »Jeg har mødt mange spændende mennesker, der har været ude og opleve noget forskelligt ligesom jeg selv, og jeg har fået nye venner«.

Her fjerner vi blikket fra krystalkuglens fremtidsscenarier og forlader de fire unge. De skal snart til at læse til eksamen, så de kan drage videre ud i verden og gøre deres drømme til virkelighed. Og det er med sindsro, vi gør det. De ved, hvad de vil, gør de, og de har noget at have det i.

ÆBLEFLÆSK

500 g ferskt eller letsaltet, evt. røget Flæsk
500 g Æbler
Puddersukker efter smag

SÅDAN GØR DU
Flæsket skæres i Skiver og ristes paa tør Pande, til det er lysebrunt og sprødt. Flæsket tages op og holdes varmt. Æblerne vaskes og deles i 4 dele. Kernehuset fjernes. Æblerne snittes i tynde Baade, der koges møre i Fedtet. Æblerne drysses med Sukker og anrettes sammen med Flæskeskiverne.

Spis alt det guddommelige snask
med masser af rugbrød
og masser af cider.

Barcelona revisitada

Refleksioner over den 'gode historie' og tre 'gode historier, fra en studietur.

AF HANS KARGAARD,
dansklærer og studievejleder i E-klassen

Så blev det Barcelona - una vez más! *

Endnu en gang endte det med Barcelona! Der stod Spanien på lærernes og elevernes ønskeseddel, og langsomt blev der talt ned: *Sevilla, Valencia, Madrid, Barcelona*, før prisen på flybilletten var inden for elevernes opstillede transportbudget. Men når vejret i *Barcelona* langt hen i oktober arter sig, som var det nærmest højsommer, så er Cataloniens smukke og selvbevidste hovedstad så afgjort en messe værd.

E-Klassen var pakket godt ind i erfarne studieturslærere. Spansk var repræsenteret af Lise Hansen, engelsk af Anne Dorte Fridberg og - som det tynde øl - dansk af denne artikels forfatter, og trojkaen optrådte også uden for deres faglige domæner med forbilledlige amatørhistoriske og religionssociologiske oplæg, som eleverne lyttede tålmodigt og engageret til, især hvis de var krydret med gode historier.

Lommesprogsfilosofisk ekskurs

For fokus i skolens årsskrift er som bekendt lagt på 'den gode historie' og tillad mig - inden vi vender blikket mod *Barcelona* - at komme med nogle lommesprogsfilosofiske betragtninger over dette meget 'rummelige' begreb. Hvis vi tager adjektivet 'god' først, så er det et ord, som dækker alt på en skala fra det sublime og moralsk rigtige over det middelmådige til det nærmest uacceptable. Når den færdiguddannede kandidat får sin pædagogikum-

Der lyttes intenst til den gode historie

udtalelse, så er det fx ikke godt - undskyld! - hvis der står, at hun er en god underviser. Siger en lærer til en elev, der er kommet med en undskyldning for fx en manglende skriftlig aflevering, at 'den er god med dig', ja, så er det faktisk skidt!

Kobler vi så substantivet på, så bliver det - godt nok - endnu sværere. For den 'gode historie' kan være den forudsigelige moralsk opbyggelige tale, men det kan også være den uanstændige, overraskende joke. Ordet historie er jo også i sig selv en rummelig sag. På dansk skelner vi ikke - som på engelsk mellem 'story' og 'history', nej ordet dækker både den personlige subjektive anekdote og den objektive 'kongerække', og i disse senmoderne tider er det blevet væsentligt at skabe sig en identitet ved at skrive sig selv ind i 'historien' ved unikke selvfremstillende fortællinger. Så et vist indblik i basale dramaturgiske, fortælletekniske greb, som eleverne får kendskab til i danskundervisningen, kan altså også give pote uden for skolens mure, evnen til at få tilhøreren på krogen, når du fortæller din, eller såmænd bare en god historie, er altså guld værd.

Men - håber at De, kære gode læser stadig er med - så kan vi i hvert fald med Karen Blixen fastslå, at »*uden historier ville menneskeheden have vansmægtet og være tonet ud*«. Derfor vil denne artikels forfatter efter bedste evne grave tre gode historier frem fra E-klassens studietur.

Tre gode historier fra studieturen

Kunsten at fare vild i en telefonboks

Første programpunkt på turen var en rundvisning i Raval og det gotiske kvarter omkring Ramblaen. Her er det en god historie, at den gode engelsklærer, som oven i købet havde været i Barcelona i godt en uge op til studieturen, måtte hyre sin gode bror Asbjørn, som bor i byen, hvor han pusher italienske vine, som guide, da hun skulle vise en gruppe elever rundt. Der mistede hun vist en god del status, men hvad gør man, når man kan fare vild i en telefonboks, hvis en sådan en kan opdrives her i mobiltelefonens æra.

Ingen stjålne mobiler!

Og nu vi er i telefoniens verden – det er journalistisk fortælleteknisk politisk korrekt at lave »sløjfer« mellem historierne - så er det ligeledes en god, men dog anderledes god historie, at ingen i E-klassen fik stjålet deres mobiler under opholdet. Her er vi ovre i den moralske, flinkeskoleagtige betydning af ordet, for lærerne var naturligvis overbeviste om, at når ingen i E-klassen blev bestjålet, skyldtes det, at alle havde lyttet til og pligtskyldigt efterlevet de alfaderlige formaninger om, vi havde udstyret dem med hjemmefra. I parentes skal det bemærkes, at det ikke gik lige så heldigt for de to parallelklasser, som var i Barcelona på samme tid.

Kommer Ali med hjem?

Den sidste historie er mere en klassisk fortælling med anslag, stigende spændingskurve, i bogstaveligste form et point of no return og så som i eventyrets verden en lykkelig slutning.

Efter at have været i Barcelona i fem dage i fuld solskin og skjorteærmer og shorts til langt ud på aftenen er det tid til hjemtur.

E-klassen med Plaza de Espanya i baggrunden

Det er tidlig fredag morgen, eleverne er sat stævne midt i *Barcelonas* hjerte på *Plaza de Catalunya*, hvorfra lufthavnsbusserne afgår. (Bemærk den dramatiske præsens !)

Ali kommer krybende frem til dansklæreren, og med lavmælt stemme hedder det: »Jeg har mistet mit pas!« Der var i sagens natur ikke tid til at opsøge diverse konsulater for at få udstedt et nyt pas, så vi blev enige om at folde hænderne og bede til de højere luftfartsmyndigheder om, at de ville tage Ali med flyet. Men konflikten tilspidses, da Ali afvises ved check-in-skranken. Nu var gode dyr råde. Check- in damen mumler noget om *policia*, og her træder spansklæreren ind på scenen, hiver Ali i kravetøjet og opsøger det lokale lufthavnspoliti.

Når enden er god, er alting godt

Efter et tre kvarters langt tredjegradsforhør udstyrer politimanden – godt hjulpet på vej af spansklærerindens naturlige charme,

Også i maskeradens verden sejrer de gode kræfter

talegaver og røde lokker - Ali med et dokument, som får ham igennem check-in, og i allersidste øjeblik før kabinedørens hermetiske, definitive smæk, dukker Ali og spansklærerinden op. Der var sandelig, som vi siger på nudansk, eller hedder det nydansk? - en *Last minute´s rescue*.

Og så er der ikke flere godbidder!
*noch ein Mal - por favore

FORFØRENDE ÆBLER

Alle mænd elsker denne dessert,
og den er let at lave

2 store røde, skrællede æbler
1 spiseskefuld citronsaft
2 spiseskefulde kondenseret mælk
(eller UHT-behandlet piskefløde)
2 teskefulde sukker
1 lille glas sherry
1 spiseskefuld smør
Citronskal, kanel og kryddernellike
2 kirsebær og 2 stænger kanel til pynt

SÅDAN GØR DU

Lad æblerne stå i 10 minutter i koldt vand med citron. Smør to små ildfaste portionsskåle med smør og strø sukker hele vejen rundt. Tag kernehuset ud af æblerne og anbring dem i hver sin skål. Fyld dem med en blanding af kondenseret mælk, citron, kanel og kryddernellike. Væd æblerne med sherry og en klat smør. Dæk hver skål med mikrobølgefilm. Sæt den i mikrobølgeovnen i 7 minutter. Tag dem ud af ovnen, lad dem køle lidt af og pynt med et kirsebær og lidt kanel. Lad være med at stille dem i køleskabet, for så bliver æblerne hårde.

Opskriften stammer fra Isabel Allendes kogebog "Afrodite".
Bogen har undertitlen: Opskrifter, fortællinger og andre afroditiske midler.

2.K. Hvor var de bare gode!

AF KIRSTEN SEITZMAYER,
lektor i engelsk

Langt de fleste af skolens 2 års-klasser kan blive enige om at de skal på studietur. Men at blive enige om hvor turen skal gå hen, om der skal rejses med bus eller fly, og især hvor og hvordan klassen skal bo, kan få bølgerne til at gå rigtig højt.

Det var også tilfældet i 2k hvor klassen sammen med historie- og dansklærer Inger Worsøe ret hurtigt besluttede at studieturen skulle gå til Berlin med fokus på nazi- og stasi-tiden. Som klassens engelsklærer og en del af klassens team blev undertegnede inviteret med, og fordi klassen netop havde afsluttet et forløb om storbyliv, blev dette et tema.

Diskussionerne om hvor klassen skulle bo var hårde. Det var en betingelse at det blev billigt således at så mange elever som muligt kunne være med, men det betød også at det ville blive på et billigt youth hostel med flersengsværelser og med en beliggenhed et stykke fra centrum af Berlin. Det var der flere som ikke var med på – især afstanden til centrum da der så skulle bruges megen tid og penge på at komme frem og tilbage.

Martin – med Sofie som supporter – satte handling bag alle ordene, søgte på nettet og fik meget hurtigt bestilt en tur med fly tur/retur, tre overnatninger på et youth hostel til en så billig pris at langt størstedelen af klassen – trods meget stor uenighed og en del vrede – kunne bøje sig for det fælles overordnede mål om at komme af sted og slutte op om Martins og Sofies valg af rej-

“Tre timer før flyafgang fik Martin besked om at elevernes hotel var gået konkurs, og at de var blevet flyttet til et nyt hotel ingen af dem kendte til. Nu kunne man tro at det ville sætte fornyet gang i de bitre diskussioner, men nej. Fra vi mødtes i afgangshallen i Kastrup udviste alle elever den positivitet, hensynstagen og ansvarsbevidsthed overfor hinanden – og vores fælles projekt om at få en god tur - som netop kendetegner vores elever når de er bedst.

semåde og hotelbeliggenhed. Det er sjældent at en klasse kan komme af sted på studietur med hele 22 elever. Det tjener ikke alene Martin og Sofie, som gjorde det store arbejde, til ære, men også de 20 andre elever som måske måtte sluge en kamel eller to. Godt gået 2K!

Men den gode historie slutter ikke her. Tre timer før flyafgang fik Martin besked om at elevernes hotel var gået konkurs, og at de var blevet flyttet til et nyt hotel ingen af dem kendte til. Nu kunne man tro at det ville sætte fornyet gang i de bitre diskussioner, men nej. Fra vi mødtes i afgangshallen i Kastrup, udviste alle elever den positivitet, hensynstagen og ansvarsbevidsthed overfor hinanden – og vores fælles projekt om at få en god tur – som netop kendetegner vores elever når de er bedst.

Som Kirstine, Stephanie og Louise udtrykker det: *»Det gode var det sociale samvær og respekten for hinanden og for vores forskelligheder. Turen bød på samvær for hele klassen, men med mulighed for også at splitte op i mindre grupper uden at det kom til sure miner«.*

Sofie, Martin og Dennis P. supplerer: *»Turen til Berlin var en succes for det sociale fællesskab trods uenighed inden turens start. Selv om hotellet var gået konkurs, og vi var forflyttet til at andet, var humøret i top. Vi var gode til at arrangere spisning for dem som ville være fælles. Vi var sammen på bar den ene dag, hvor folk fik drukket en del og brugt voldsomt mange penge. Alle medvirkede til at der var en rigtig dejlig stemning.«*

DIE WELT
I YOU
DDR

“Der er ingen tvivl om at det faglige højdepunkt for lærere som for elever var den daglange tur til Sachsenhausen med den unge tyske historiestuderende Dennis som guide. Lige så lidt tvivl er der om at den gode FHF-historie var elevernes opførsel overfor hinanden. Det var en sand fornøjelse for Anders og undertegnede at se det ansvar de følte, og det hensyn de tog til hinanden. Og hjemme igen, bilder vi os ind at lidt af den gode ånd stadig hænger i klassen.

Flavie, Mirjam, Nanna og Ida tilføjer om oplevelserne på baren: *»Den første aften tog vi alle sammen på Mac'larens Pub og sad 20 mennesker samlet rundt om et meget lille bord – det var positivt overraskende at så mange forskellige mennesker kunne samles om en fælles værdi: druk! Men dette gav bagslag for nogen, da vi dagen efter skulle på tur til en koncentrationslejr. Vi nævner ingen navne, men der var vist nogen der havde fået lidt for meget indenbords. Det tilføjede et muntert indslag til et ellers alvorligt emne…«*

Sofie slutter: *»Alt i alt synes jeg dette er en god historie at selvom man ikke er en specielt social klasse, kan man blive positivt overrasket over hvor godt vi havde det sammen på tværs af de 22 elever. Folk var gode til at være positive selv om alt ikke var perfekt«.*

Det hører med til historien at historielæreren, som skulle være primusmotor på turen, og som kender Berlin rigtig godt, blev forhindret i at tage af sted, og at vi i hast fik overtalt en inspektor, fysik- og kemilærer, Anders Lundsgaard til at tage med. På lærersiden stod vi så med noget der kunne ligne et problem: nemlig at ingen af os – i modsætning til mange af eleverne – havde været i Berlin siden murens fald.

Men som Mirjam, Flavie, Nanna og Ida udtrykker det: »*Det var positivt at eleverne også kunne lære lærerne noget om byen..«*. Og det kunne de.

Ingers historie-program blev gennemført. Alle på turen er helt enige om at Berlin er en dejlig billig, men også en stor storby, som Erik, Nikolai og Michaels udtrykker det: *»Maden i Berlin smagte himmelsk, og det var mega billigt, og man fik masser af mad for pengene. De havde mange forskellige øl som smagte rigtig godt, og var ekstremt billige i forhold til danske priser. Man følte dog at alting var for stort dvs. man følte sig mega lille som en myre«.*

Der er ingen tvivl om at det faglige højdepunkt for lærere som for elever var den daglange tur til Sachsenhausen med den unge tyske historiestuderende Dennis som guide. Lige så lidt tvivl er der om at den gode FHF-historie var elevernes opførsel overfor hinanden. Det var en sand fornøjelse for Anders og undertegnede at se det ansvar de følte, og det hensyn de tog til hinanden. Og hjemme igen, bilder vi os ind at lidt af den gode ånd stadig hænger i klassen.

I **Am**sterdam

I Amsterdam mødes tusinder og atter tusinder af turister af store farverige bogstaver stablet op på byens pladser og stræder. »I **Am**sterdam«, fortæller de os, og netop åbenhed, tolerance og inklusion var nøgleord for 2.B's studietur til Amsterdam i efteråret 2013.

AF MARIANNE LETH WEILE, studievejleder og lektor i historie og religion

Når man rejser ud i verden med en flok unge mennesker, er det altid med en vis frygt og bæven: Kommer alle elever med flyet? Er reservationerne foretaget hjemmefra nu også gået igennem? Står guiderne der? Lever guiderne op til forventningerne? Var det bus 197 fra lufthavnen? Og hvordan var det nu, vi bedst kom hen til båden på Singelgracht 9 efter at have været ude i den anden ende af byen? Og ikke mindst: Møder eleverne til tiden om morgenen? Passer de på hinanden i det fristende natteliv? Kan de begå sig overfor guider og andre fremmede, som bruger tid på at oplyse dem i ånden om alt lige fra Rembrandt til alternative byrum? Og har de forberedt de opgaver, de har fået hjemmefra?

Som underviser lægger man et temmelig stort arbejde i at få en studietur til at klappe. Man sammensætter et fagligt program, som på den ene side er en klassisk præsentation af destinationens »highlights«, og som på den anden side gerne skulle have en vis klangbund i den undervisning, eleverne får hjemme på skolen. Det vil sige, man forsøger at tage fagene med ud i verden ved at anvende baggrundsviden og metoder fra de forskellige fag i mødet med kunst, byrum, museer, bygninger, mennesker og tal. Herudover vil man gerne give eleverne nogle oplevelser,

“Efter at være blevet vist rundt på avisen og hørt om avisens historie og indhold, stillede eleverne relevante og seriøse spørgsmål om EU, indvandring, hash, prostitution og velfærdsstat på hollandsk, og det var her, vi som undervisere for alvor erfarede, at vi roligt kunne sænke skuldrene. For B'erne var både høflige og søde og sjove og forstod at indgå i en faglig dialog med en journalist – og så endda på engelsk.

de ikke nødvendigvis har adgang til på en rejse med forældre eller venner. Det kan være særlige ture for grupper eller besøg på virksomheder, skoler og lignende. Og hvis det er længe siden, man selv har været i den pågældende by, eller eventuelt er der for første gang, er der ingen vej udenom grundige studier af kort hjemmefra, så man kan føre eleverne igennem byen uden alt for megen slinger i valsen. Som lærer gør man sig med andre ord umage – men hvordan gør man det som elev?

Det gør man ved at møde op hver morgen til tiden og hverken beklage sig over det værelse, man deler med 10 andre, eller de alt for få timers søvn, man har fået. Det gør man ved at stille spørgsmål og ved at være god til at hygge sig med de andre i klassen og vide præcist hvornår, man skal trække stikket ud og holde lidt lav profil. Man gør det ved at være taknemmelig for at være ude at rejse og opleve en masse ting, og man møder byen og dens indbyggere med et åbent sind. Man gør sig endvidere umage ved at have forberedt sine opgaver hjemmefra og i øvrigt være høflig og nysgerrig, når man bliver vist rundt af såvel sine lærere som af lokale guides.

Eleverne havde forskellige opgaver på turen. Den ene del knyttede an til et besøg på avisen »Het Financieele Dagblad«. Her havde vi aftalt et møde med journalisten Marcel de Boer og eleverne havde i grupper hjemmefra undersøgt forskellige emner og skulle stille tre-fem spørgsmål til journalisten. Efter at være blevet

vist rundt på avisen og hørt om avisens historie og indhold, stillede eleverne relevante og seriøse spørgsmål om EU, indvandring, hash, prostitution og velfærdsstat på hollandsk, og det var her, vi som undervisere for alvor erfarede, at vi roligt kunne sænke skuldrene. For B'erne var både høflige og søde og sjove og forstod at indgå i en faglig dialog med en journalist – og så endda på engelsk. Den andel del opgaver var af journalistisk tilsnit. Eleverne skulle i små grupper skrive en lille artikel om forskellige emner: Fodboldkulturen med klubben Ajax Amsterdam som omdrejningspunkt, religion og religiøsitet i Holland, coffeshops og hashkultur, prostitution og endelig tulipanmarkedet. Artiklen skulle tage udgangspunkt i opsøgende journalistisk arbejde enten ved in-

“Hvis det forudsætter tolerance at »være Amsterdam«, så var B'erne i den grad Amsterdam. De tolererede hinanden, de tolererede lærernes påfund og de tolererede det kodeks, der gør sig gældende for god opførsel på en studietur. I 2.B viste de os, at det kan betale sig at have positive forventninger til andre mennesker – og se, det, synes, vi er en god fortælling.

terviews, museumsbesøg eller lignende undersøgelser on location. På turens sidste aften fremlagde eleverne deres arbejde og præsenterede deres metodiske overvejelser, og ved hjemkomsten skrev de artiklerne og afleverede dem. Herudover skulle elever med billedkunst præsentere forskellige værker på Rembrandtmuseet i hård konkurrence med museets egne guides og horder af (andre) turister.

Temaet for dette års »Vinkler« er den gode fortælling. Der knytter sig mange gode fortællinger til Amsterdams historie og kultur. Fortællinger som alle på en eller anden måde bindes sammen af den tolerance, som byens borgere med rette er stolte af. En tolerance på godt og ondt, og som igennem historien har kunnet betale sig kulturelt, menneskeligt og ikke mindst økonomisk. Elevernes artikler kommer næsten alle omkring denne tolerance – således også de to bidrag, som er bragt i denne udgave af Vinkler. Hvis det forudsætter tolerance at »være Amsterdam«, så var B'erne i den grad Amsterdam. De tolererede hinanden, de tolererede lærernes påfund og de tolererede det kodeks, der gør sig gældende for god opførsel på en studietur. I 2.B viste de os, at det kan betale sig at have positive forventninger til andre mennesker – og se, det, synes, vi er en god fortælling.

Kvinden i buret

Vi er på studietur i Amsterdam og er taget ud i *The Red Light District* for at undersøge hollændernes holdninger til den frie prostitution, og hvordan det er som kvinde at færdes i det famøse distrikt.

AF RONJA RAUN CHRISTENSEN OG NADIA ELABDI JENSEN, 2.B

Den store turistattraktion

Det er torsdag eftermiddag, og vi er på studietur. Vi har gået Amsterdam tynd og er nu endnu engang endt op i den mere rå ende af byen – *The Red Light District*. I kvarterets smalle gader kan man købe sig til sex med smukke kvinder i alle former, størrelser og hudfarver – ja, man kan endog vælge om det skal være en kvinde eller en transseksuel. Rødt lys betyder kvinde, blåt lys betyder mand med kønsskifteoperation. Det røde kvarter er ikke blot en del af byen, men også en turistattraktion i sig selv og på top ti over hvad man absolut skal se, når man er i Amsterdam.

De tolerante hollændere

De prostituerede kvinder står eller sidder næsten nøgne helt fremme ved vinduet i hver deres lille butik. Kvindekroppen er en vare, og der er tilsyneladende ingen der stiller spørgsmålstegn ved måden kvinderne er udstillet på – som dukker i indkøbsvinduer. Alle kan kigge ligeså meget de vil, og det virker som om folk bare er vant til, at det er sådan man gør i Amsterdam. Mænd går ind og ud af »butikkerne«, som om de blot var inde for at hente en liter mælk. Er det virkelig så ligegyldigt og ligetil, at disse kvinder sælger deres kroppe? Er det virkelig så normalt, at folk ikke længere bliver flove, eller for den sags skyld frastødt?

“Den frie prostitution skaber mindre problemer for vores samfund end hvis den havde været ulovlig (Anonym mand, 36, Red Light District)

De små gyder gør stort indtryk på os. Som to unge, kvindelige turister virker det ekstra specielt at gå her. Der er ikke rigtig nogen diskretionslinje, og mændene glor lige så meget på os, som de glor på kvinderne i vinduerne. Det er ubehageligt og en smule klaustrofobisk. De prostituerede kvinder smiler og danser, og det hele virker lidt som en leg, de selv kan lide at spille med på.

Men sådan er det bare ikke altid.

Vi var taget ud for at spørge forskellige hollændere i området om deres syn på *Red Light District*. Alle ønsker at forholde sig anonymt til vores spørgsmål, men vi får sporet os ind på en forståelse af deres tanker og følelser omkring den frie prostitution.

En mand på 36 udtaler: *»Jeg mener, at den frie prostitution skaber mindre problemer for vores samfund end hvis den havde været ulovlig. Jeg er generelt meget åben overfor det, og jeg har da også selv været hos en prostitueret for et par år siden – det er dog ikke noget, jeg har behov for at gøre igen.«*

En kvinde på 42, mener ikke helt det samme: *»Jeg synes det er modbydeligt. Jeg mener ikke det gavner synet på kvinder, og sex er en naturlig ting – ikke noget man skal kunne købe sig til. Kroppen er vores egen, ikke noget en anden kan købe.«*

Meningerne er altså delte, men langt de fleste er åbenlyst tolerante overfor den frie prostitution og har intet imod at det foregår i deres nabolag. De fleste af dem, der er imod den frie prostitution, tilhører den lidt ældre generation. Et par kvinder og en enkelt mand i alderen 60-75 svarer, at de synes det er noget direkte svineri. Der er dog en bred opfattelse af, at det er nemmere at finde den »lykkelige luder« i Amsterdam pga. lovgivningen fra år

En af gaderne i Red Light District

2000, hvor de prostituerede menes at have fået bedre vilkår. Herhjemme kender vi også til debatten om den lykkelige luder. Men hvad betegner egentligt en »lykkelig luder«? Er det en kvinde, der elsker sit job? En kvinde der ikke skammer sig over at tage penge for sex?

Lokket hertil

For os hersker der ingen tvivl om, at det stadig er nogle uhyggelige forhold og historier de fleste af de prosituerede i *Red Light District* har. At der er tale om kvinder, der er blevet lovet en lys fremtid i modelbranchen eller som danser, men så er endt som en sex-vare i stedet. Kvinder fra Sydamerika, Østeuropa, Asien og Afrika der er blevet kidnappet og løjet for. Der har fået taget deres ungdom og drømme og er kommet til et sted de ikke kender, et sprog de ikke taler, og nogle mænd hvis fornavn de aldrig hører.

Som selvstændige, unge kvinder er det svært for os at forestille sig, at så mange skulle vælge et sådant arbejde frivilligt. Vores egen oplevelse er tværtimod, at der er tale om kvinder, der er fornedret og som udelukkende bliver betragtet som en vare af mænd, der ikke interesserer sig for mennesket bag.

Nattens ansigt

Senere samme aften går vi derned igen. Denne gang for på egen krop at mærke, hvilken forskel der er på dag og nat, når man befinder sig i *The Red Light District* – og hvilken forskel! Vi syntes allerede, at der om dagen var godt gang i kvarteret og en del vinduer, men om natten er det en helt anden historie. Der er dobbelt så mange røde lys tændt, og der er endnu flere vinduer i bygningerne. Vinduer som ellers var skjulte om dagen. Kvinder i alle afskygninger er klar og står og gør sig til for de sex-sultne mænd på gaden. Vi oplever også, at de før ellers så smilende kvin-

der i vinduerne, nu har en stadig mere sur mine på, hver gang de får øjenkontakt med os eller andre kvinder.

Det er som at gå i en rødglødende sex-jungle, hvor kun de stærkeste overlever, og hvor man som kvinde skal være varsom med, hvilket territorium man træder på. Mændene er mere pågående, har et vildere udtryk i ansigtet og der er mange unge mennesker og mange fulde turister.

Hvor man end vender sig hen, står der en halvnøgen kvinde i et vindue – eller, noget der kunne minde om et glasbur – og byder mændene ind. Sleske kommentarer gennemsyrer den sprøde efterårsluft i natten, og vi følte os begge mere og mere malplacerede blandt de andre, som lader til at have det morsomt i de røde gader. Jo længere vi kommer ind i kvarteret, jo flere mennesker er der. Nu er vinduerne med det røde lys ikke blot kendetegn for en prostitueret på arbejde, men en slags advarselslampe, der blinker og fortæller os, at vi nok hellere må komme hjem.

Statuen »Belle« på Oudekerksplein forestiller en prostitueret. Statuen er designet af Mariska Majoor, som selv er tidligere sexarbejder. På podiet står teksten: »Respect sex workers all over the world«. Foto: Ronja Raun Christensen

#occupy
gezi

Take A Walk On The Art Side

Amsterdams gader bugner af hyggelige gallerier

AF CHERI LUDVIGSEN,
2.B

Smalle smukke bygninger langs hyggelige kanaler, cofeeshops og Red Light District: Det er hvad mange forbinder med Amsterdam. Og er man interesseret i kunst ved man, at det er et must at besøge det nyrestaurerede Rijksmuseum, hvor man kan beundre Rembrandts Nattevagten og alle de andre store mestre fra Hollands gyldne 16. århundrede*: Vermer, Frans Hals m.fl. Men hvad mange ikke ved, er, at Amsterdam også udgør en spændende og levende scene for samtidskunst. Jeg er på studietur og er taget rundt i byens små gader for at opsnuse, hvor de spændende gallerier ligger.*

Kunstens Amsterdam

I Amsterdam har man tradition for at støtte kunsten gennem tilskud og hjælp til at starte en virksomhed. Selvom regeringen har været nødt til at skære ned på støtten til kunstnerne pga. finanskrisen, har mange kunstnere fået nye lokaler og muligheder for at udfolde sig. Det skyldes at bystyret, for at rydde op i det

> *Der er gået sport i kunsten*
> *– Kunstguide Shona Cattan*

betændte *Red Light District,* har lukket en masse vinduer ned og i stedet overdraget de små butikker til upcoming kunstnere. »Der er gået sport i kunsten« fortæller kunstguiden Shona Cattan.

Gallerierne ligger spredt rundt omkring i Amsterdam, men især i Jordaan kvarteret – som ligger op ad Spuistraat – ligger mange spændende gallerier.

Fotografi i Amsterdam

Er man til fotografier, vil man sikkert finde Eduard Planting's galleri interessant. Et lille galleri med smukke billeder og en sød ejer. På væggene hænger der lige nu billeder af vilde dyr, i matte farver og med anderledes perspektiver. Kunstneren hedder Robby Bollen, og udstillingen hænger i galleriet til den 21. December. Ejeren Eduard Planting fortæller, at han skifter udstilling hver 2. måned. Han bliver kontaktet af forskellige fotografer, hvorefter han bestemmer, hvad han vil udstille. Han er meget bevidst om sine valg, for hans kunder ved hvilke typer billeder han sælger, så det nytter ikke noget at han pludselig skifter stil.

Lowbrow-kunstnerenes sted

Er man mere til pop art og lowbrow (surrealistisk, undergrundskunst red.), vil jeg stærkt anbefale at man smutter en tur forbi KochXBos. Det tog mig ikke lang tid at blive fuldstændig betaget af det lille, men hyggelige galleri's valg af kunstværker. Meget stærke og inspirerende værker fylder det hele, og jeg blev mødt af en meget imødekommende ejer ved navn Hans Bos. Galleriet er opkaldt efter ægteparret Esther Koch og Hans Bos og blev grundlagt for ti år siden. De to galleriejere både opsøger og bliver selv opsøgt af kunstnere, der gerne vil udstille, og blandt de heldige, som har fået lov at udstille deres kunst i KochXBos, er Sarah Maple, Ray Caesar, Meryl Donoghue og Ciou. For tiden er der 15 kunstnere tilknyttet galleriet. De fleste af dem er optaget af tabuer, verdens forandring og feminisme. Bos fortæller, at de i galleriet tit oplever kreative mennesker som kommer for at købe deres første kunstværk. Galleriet er hårdt ramt af finanskrisen. Sidste år var værst, men heldigvis har Bos og hans kone formået at opbygge et solidt navn og sælger derfor stadig.

Kunstneren Ives One og Street art galleriet

Det er næsten umuligt at komme til en storby uden at støde på Street Art. På *Prinsengracht 64 - 1015 DX Amsterdam*, finder du den eneste professionelle platform for Street Art i Amsterdam, nemlig GO Gallery, som ligger lige ved siden af det smukke kunstværk »The London Police«. Galleriet blev grundlagt for 16 år siden, og bliver bestyret af Oscar van der Voorn og Farud Cambatta.

GO Gallery er fyldt op med Street Art på lærreder, og en gang om året lancerer de et show for at promovere nye kunstnere. Da jeg ankom til galleriet, blev jeg mødt af Farud Cambatta og kunstneren Ives One, som straks gik i gang med at fortælle mig om, hvordan de begyndte at arbejde sammen. Det hele startede for 5 år siden, hvor Ives One troppede op på galleriet, og han har nu været repræsenteret der i 4 år. Ives One arbejder med forskellige materialer og metoder. Han startede med graffiti i 1996, hvorefter han gik over til Street Art. I dag laver han både Street art ude i det fri og på lærreder, men bruger mest tid på det han udstiller i gallerierne. Ives One laver kunst i flere forskellige lande: England, Italien og Schweiz. Derfor har finanskrisen ikke påvirket ham så voldsomt. Desværre går det ikke så godt for galleriet. Cambatta fortæller, at folk er blevet mere omhyggelige, når de skal vælge og købe et kunstværk, og flere og flere vælger helt kunsten fra i den hårde finansielle situation.

Åbne sind og arme

Amsterdam bugner af hyggelige gallerier, og byen er propfyldt med glade kunstnere og venlige galleriejere. Alle steder blev jeg mødt med store smil, åbne arme og gode snakke. Selvom kunstnerne og galleriejerne har haft store finansielle problemer de sidste par år, holder de humøret højt og laver hele tiden nye og spændende udstillinger. Kommer du en dag til Amsterdam, kan det varmt anbefales at tage forbi Jordaan kvarteret til en hyggelig og kreativ snak.

Links:

Planting's galleri - *www.eduardplanting.com*

KochXBos - *www.kochxbos.nl*

GO Gallery - *www.gogallery.nl*

Ives One - *www.ivesone.com*

HYLDEBÆRSUPPE

4 portioner

3/4 kg modne hyldebær
1/4 kg æbler (2-3 stykker)
1 1/2 dl sukker
2-2 1/2 spsk. kartoffelmel
1 1/2 l vand

SÅDAN GØR DU

Pil hyldebærrene af stilkene ved hjælp af en gaffel. Skyl dem og kog dem i vandet til de er bristede. Si suppen og kom sukkeret i. Skyl og skræl æblerne, skær dem i både og fjern kernehuset. Kog æblerne møre i suppen. Rør kartoffelmelet ud i lidt koldt vand, rør forsigtigt jævningen i suppen og tag gryden af varmen. Server suppen varm, evt. med citronskiver i.

2. J Studietur til Lissabon 2013

Besøg på Pompidou centret med elever fra fransk, billedkunst og design.

»Vi tør godt tale om det«

AF ANNE KRAGH ANDERSEN,
socialrådgiver og
rusmiddelkonsulent

Ja, det er et faktum, at unge her på Frederiksberg HF-kursus har problemer relateret til deres forbrug af rusmidler. Indimellem konfronteres lærere og vejledere med, at der er unge på skolen, som har alkohol- eller stofrelaterede problemer.

Jeg vil nævne et par eksempler: En elev fortæller undertegnede om et forbrug af euforiserende rusmidler, og at den unge nu oplever angst og derved har fået en del fravær og står på kanten til at måtte opgive sit uddannelsesforløb. Eller en lærer møder en af sine elever i gang med at ryge hash på skolens område. Den slags hændelser forekommer ikke ofte, men når de gør, er det vigtigt, at skolens ansatte har en fælles strategi for at hjælpe eleven, for ofte er det et råb om hjælp fra den unge.

Når vi i dagligdagen spotter unge, som måske har rusmiddelrelaterede problemer, opstår der et dilemma, for hvordan skal vi som ansatte på en skole handle i forhold hertil? Det er en svær balancegang både at vise respekt og behandle de unge som selvstændige ansvarlige voksne og samtidig påtage sig ansvaret for deres studiemiljø

“Når vi i dagligdagen spotter unge, som måske har rusmiddelrelaterede problemer, opstår der et dilemma, for hvordan skal vi som ansatte på en skole handle i forhold hertil? Det er en svær balancegang både at vise respekt og behandle de unge som selvstændige ansvarlige voksne og samtidig påtage sig ansvaret for deres studiemiljø og trivsel.

“En del af opgaven er at henvise de unge til de kommunale behandlingstilbud, men erfaringen hos skolens vejledere er, at de unge ikke ønsker at opsøge disse tilbud. Derfor vil vi nu tilbyde rådgivning i elevens nærmiljø, som kan være med til at nedbryde den barriere, der ofte ses imellem elev og behandlingstilbud.

og trivsel. Samtidig er det uklart, hvordan et »normalt« rusmiddelforbrug ser ud iblandt unge? Hvornår er forbruget normalt, og hvornår er det skadeligt? Hvornår skal vi udvise bekymring? Der er ingen tvivl om, at de unges forbrug af rusmidler har en negativ indvirkning på deres trivsel og skolegang. Ved klassebesøg svarede en pige på spøgsmålet om, hvorvidt hash kan have indflydelse på skolegang og arbejde: hun sagde, »*at hun klart kunne mærke det på korttidshukommelsen. Hvis hun havde røget aftenen før, var det svært at huske ting på arbejdet, og hun lavede fejl.*«

Det er et fælles ønske for elever og lærere at mindske de unges fravær fra undervisningen, og det ønskes endvidere, at de unge får et bedre liv udenfor skolen, og at eventuelle rusmiddelproblemer bliver imødekommet på den mest hensigtsmæssige måde. Derfor mente skolens ansatte, at der måtte skrides til handling. Der blev taget kontakt til forebyggelseskonsulenter fra Frederiksberg Sundhedscenter, som arbejder med forebyggelse af problemer med rusmidler hos unge, voksne og ældre i Frederiksberg Kommune. Konsulenterne bekræftede relevansen af, at ungdomsuddannelser arbejder med forebyggende initiativer, som kan imødekomme disse problemstillinger. De anbefalede, at skolen udarbejdede en rusmiddelpolitik hvis formål skulle være, at italesætte skolens regler vedr. rusmidler, samt at tydeliggøre hvem på skolen, man kan henvende sig til, hvis man er bekymret over sit forbrug af rusmidler. Anbefalingerne blev

fulgt, og det lykkedes i samarbejde med repræsentanter fra hele skolen at udarbejde en rusmiddelpolitik. Endvidere blev skolens socialrådgiver(undertegnede) udpeget til at agere skolens »misbrugskonsulent.« I den sammenhæng blev det besluttet, at jeg skulle opkvalificeres til at kunne varetage denne funktion ved at deltage i efteruddannelse målrettet til pædagogisk arbejde med unge i forhold til unge og rusmidler. En del af opgaven er at henvise de unge til de kommunale behandlingstilbud, men erfaringen hos skolens vejledere er, at de unge ikke ønsker at opsøge disse tilbud. Derfor vil vi nu tilbyde rådgivning i elevens nærmiljø, som kan være med til at nedbryde den barriere, der ofte ses imellem elev og behandlingstilbud. I marts måned 2013 besøgte forebyggelseskonsulenterne og jeg tre klasser. De unge gav udtryk for at en tydelig rusmiddelpolitik var nødvendig. De var enige om, at sanktioner skal være hårde og tydelige. Hvis man f.eks. ryger hash på parkeringspladsen, skal man have en

skriftlig advarsel og derefter bortvises i en periode. Men samtidig skal der være en udstrakt hånd: *»Du skal også tale med denne her person.«* Ved dette års skolestart blev alle nye elever præsenteret for, hvilke regler der gælder på FHF vedr. rusmidler, og hvilke sanktioner der træder i kraft, hvis de ikke overholdes. Desuden blev de informeret om, hvor de kan søge rådgivning, hvis de har problemer med rusmidler.

Før efterårsferien havde FHF besøg af foredragsholderen Henrik Rindom, som er både overlæge og psykiater og har mange års erfaring med behandling af misbrug. Han holdt et oplæg om afhængighed for alle på skolen. Han fortalte om, hvordan alkohol og andre rusmidler påvirker vores hjerne, og hvorfor vi reagerer på dem, som vi gør. Han forklarede hvordan vores hjerne fungerer, og hvorfor vi udvikler afhængighed. Henrik Rindom chokerede os ved at vise statistikker over, hvor meget nogle unge drikker på en måned. Han gennemgik også en række forsøg, som påviste hvor dårligt hjernen fungerer dagen efter man har drukket. Han havde et vigtigt råd, at man altid skal lave lektier inden man tager i byen og drikker store mængder alkohol, for dagen derpå er man for »dum« til det.

Efter foredraget kom der mange positive tilbagemeldinger både fra elever og lærere. De havde haft en oplevelse af at være blevet informeret om noget, de ikke var bekendt med før, eller ikke havde tænkt på i lang tid. Det var min oplevelse, at på denne dag fik vi med hjælp fra Henrik Rindom sat gang i snakken om forbrug af rusmidler. Det var et godt indspark til at få sat en debat i gang hos de unge, og efterfølgende blev arrangementet fulgt op ved, at Henrik Rindom og Trine Ry fra Stofrådgivningen aflagde skolen besøg. Formålet med deres besøg var igen at få interesserede unge til at gøre sig overvejelser over, hvilken indflydelse brug af rusmidler har på deres hverdag.

Sundhedsevent på skolen med Farmors stue som er et tilbud til sårbare unge.

Jeg er igennem efteruddannelsesforløbet hos Stofrådgivningen blevet bevidst om, hvor vigtigt det er, at vi ikke italesætter problemer relateret til rusmidler som misbrug. Vi kan godt tale med eleverne om deres forbrug, selvom de ikke lige i øjeblikket er motiveret for eller ønsker at ændre på det. For ved at give de unge et rum til denne snak og udvise interesse for deres velbefindende, giver man dem en vej, som de kan søge tilbage til, hvis de senere ønsker det. Det er min overbevisning, at der vindes meget ved, at hjælpen er let tilgængelig. Det har en betydning, at eleven ved, hvor han/hun kan komme og snakke fortroligt om sine problemer, og at døren er åben alle dage. Vi skal turde at møde de unge der, hvor de er, og snakke med dem om deres forbrug af rusmidler, f.eks. ved at arrangere et foredrag som giver et fælles udgangspunkt for at debattere.

Det at arbejde forebyggende med denne problemstilling er en udfordring, som vi som skole(Ungdomsuddannelse) påtager os, og som vi fremadrettet vil arbejde med.

Projekterne vi igennem det sidste år har arbejdet med på skolen:

- FHF´s Rusmiddelpolitik.
- Sundhedsevent som blev afholdt i forbindelse med Frederiksbergs sundhedsuge med særligt fokus på rygestop, sex og sundhed samt psykisk sundhed. Denne event afholdes igen i næste skoleår.
- En misbrugskonsulent på skolen der tilbyder åben, anonym rådgivning.
- Foredrag med Henrik Rindom omhandlende afhængighed og efterfølgende besøg af Henrik Rindom og Trine RY fra Stofrådgivningen.
- Rygestopevent og rygestopkurser på skolen arrangeret af Kræftens Bekæmpelse.
- Det er tanken, at der fortsat skal arbejdes på at iværksætte forebyggende initiativer, og at der fortsat skal arbejdes med at implementere projekternes resultater i hele organisationen.

Den bedste teori er praksis

AF OLE EMIL RASMUSSEN, lektor, cand.mag. i dansk, pædagogik og psykologi

Vi er i Nordisk Fjers tidligere hovedsæde. Det er 20. marts 2013, og vi skal møde EVA[1]. Det er hverken fup eller fjer, men indsatsteori det gælder. Rikke Sørup, der i dag personificerer EVA, serverer sandwiches. Så er stemningen i eftermiddagens workshop slået an. Vi skal ende med at blive indsatsteoretikere i praksis. Praksis er vores undervisning på Frederiksberg hf-kursus i biologi, dansk, kemi, matematik og psykologi, og vi vil gerne gøre en indsats for at forbedre mundtligheden i praksis som også omfatter eksamensformerne i alle fagene. Her kan EVA hjælpe med en procesmodel man har udviklet. I en nøddeskal drejer indsatsen sig om at forandre for at forbedre. Hvordan kan vi sikre os at forandring fører til forbedring? Det lærer vi denne eftermiddag og på to opfølgende møder hvor vi får feedback af Pernille Hjermov. Resultatet af indsatsen i praksis blev præsenteret for kolleger et lille år efter første møde, 18. marts 2014, sammen med to andre grupper der havde gjort en indsats for at forandre og forbedre lektielæsning og undervisning med it.

Hjemmelæsning i klassen

Ønskerne fra de seks involverede lærere i lektie-aktionsgruppen var at give eleverne lektier, der kunne give mening for både læreren og eleven. Eleverne skulle ud af den passive holdning og blive mere studieaktive. Og lærerne skulle ud af den traditionelle, men også lidt pædagogisk isolerede vane med bare at give lektier

1 EVA er Danmarks Evalueringsinstitut, Østbanegade 55, 2100 København Ø.

“Den traditionelle hjemmelektie med efterfølgende gennemgang i klassen udsættes for flip over: vidensformidlingen klarer eleverne selv før timen, ikke i bogform, men på video. I timen får de klasselektie i tekstform med en mere krævende analysetilgang. Og endelig frisættes eleverne i en faglig diskussion. Trip-trap-træsko. At kombinere de tre læringssituationer med stigende krav til faglighed er en udfordring for fremtidige indsatser.

for hjemme i håb om at de ville virke. Løsningen var at ændre hjemmelektier til klasselektier. Det betød at lærerne og eleverne var sammen i det rum hvor lektierne blev læst - i klassen! Resultatet var personligt tilpassede læsesituationer og længden af teksterne og nøje instrukser i hvordan teksterne skulle læses.

Klassen på hovedet

Alle elever har en mobiltelefon, men mange lærere mener ikke at den skal bruges i undervisningen. Det gør vi nu efter at fem lærere i it-aktionsgruppen har introduceret mobilen som medie i undervisningen. Mobilen som ordbog. Mobilen som sms-kommunikation. Og mobilen som Screen-o-Matic optager af YouTube-film af undervisning og forsøg. Eleverne bliver producenter af undervisning. Men klassen er også vendt helt på hovedet. Flipping the classroom betyder at læreren flytter sig selv og præsentationen af undervisningsemner fra klassen til hjemmelektier med et smart video-værktøj. I klassen uddyber og anvender eleverne den præsenterede viden.

Fra spørgejørgen til animator

Alle vil kunne nikke genkendende til den situation hvor læreren spørger i klassen, og en af de mange elever svarer. Men det virker ikke. Det viser forskning verden over. Det der fremmer elevernes præstationer, er frie klassediskussioner, naturligvis med brug af fagets professionsnorm. Derfor var opgaven for de fem i aktionsgruppen for mundtlighed at udvikle et nyt undervisningsmønster

med aktivt talende elever og en lærer der ikke er spørgejørgen, men animator af klassediskussioner.

Tre-i-en

Et hurtigt blik på de tre aktionsgruppers indsatser viser en forbavsende sammenhæng. Den traditionelle hjemmelektie med efterfølgende gennemgang i klassen udsættes for flip over: vidensformidlingen klarer eleverne selv før timen, ikke i bogform, men på video. I timen får de klasselektie i tekstform med en mere krævende analysetilgang. Og endelig frisættes eleverne i en faglig diskussion. Trip-trap-træsko. At kombinere de tre læringssituationer med stigende krav til faglighed er en udfordring for fremtidige indsatser.

Den bedste teori er praksis

Et andet hurtigt blik viser at der hverken er plads til Dovne Robert eller Magister Stygotius i et kommende innovativt læringsmiljø på Frederiksberg hf-kursus. I et bredere perspektiv sætter den femte mediematrice sig også igennem i undervisningen her de kommende år. For første gang dannes en mediematrice omkring et enkelt globalt distribueret medie, internettet. For første gang åbnes for kommunikative aktiviteter der tidligere var bundet til den mundtlige kommunikations tid og sted. For første gang giver et medie generel adgang til valgfri flervejskommunikation i samspil med en række nye digitale medier og deres tilknyttede værktøj.

Ingenting vil være som før. Social forandrings far, Kurt Lewin2, har udmøntet følgende paradoks om indsatsteori: Den bedste teori er praksis. Det viser de tre aktionsgruppers indsats.

---

2 »If you want truly to understand something, try to change it.«Lewin, K. (1946) Action research and minority problems. J Soc. Issues 2(4): 34-46.

Friluftstur med idræt

Evaluering af kursisternes holdning til mellemtimer og flerlektioner-blokke på skemaet samt generelle undervisningsforhold

AF KJELD ARNE HANSEN, studievejleder, lektor i samfundsfag og historie

Årets undersøgelse omhandler kursisternes holdning til mellemtimer og flerlektioner-blokke på skemaet, samt nogle generelle undervisningsmiljøforhold som også tidligere er blevet målt nemlig tilfredshedsgrad med undervisning, klasse og skolen. Endelig var der et åbent spørgsmål om årsag til eventuelt fravær.

Undersøgelsen fandt sted slutningen af april 2014, og der blev indleveret 269 besvarede skemaer hvilket svarer til en svarprocent på 60 %. Behandlingen af de indkomne besvarelser blev foretaget af analysefirmaet Norstat Danmark og afleveret som webrapport.

Mellemtimer og blokke på skemaet

Når man bevæger sig gennem skolens aula og undertiden ser de bløde sofaer befolket af kursister i undervisningstiden, kan der komme en gammel gårdvagt op i den observante lærer som måske spørger om de ikke skal til time. Svaret er ofte at de har mellemtime.

I undersøgelsen indgår som oven for nævnt spørgsmål til mellemtimer. Grunden til at stille spørgsmål til dette er at mellemtimer måske kan bevirke fravær, f.eks. kunne man forestille sig at mellemtimer op til de to sidste undervisningstimer kunne friste til at gå hjem resten af dagen. Det har derfor længe været en fast målsætning i skemalægningen at begrænse antallet af mellemtimer til et minimum. Kursisterne blev spurgt om de har faste mellemtimer på skemaet:

Har du faste mellemtimer på dit skema?	Antal	Pct.
Ja	92	34 %
Nej	177	66 %
Ubesvaret	0	%
I alt	**269**	**100 %**

Der er 92 kursister der angiveligt har faste mellemtimer. En krydsning med årgang viser at de fordeler sig således:

Kursister med faste mellemtimer				
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
1.hf:	156	58 %	60	65 %
2.hf:	113	42 %	32	35 %
Ubesvaret	0	%	0	%
I alt	**269**	**100 %**	**92**	**100 %**

Fænomenet er tilsyneladende mest udbredt på 1.året medens omfanget på 2.året begrænser sig til en god tredjedel.

Forklaringen kan i følge skemalæggeren være: »Det er simpelthen sådan at på 2.år ligger alle tilvalgstimer yderst netop så de ikke genererer mellemtimer. Har man alligevel mellemtimer kan det altså kun skyldes at man har merit. Det er der også rigtig

mange der har. På 1.år kan man have mellemtimer idet nogle af tilvalgene ligger »inde« i skemaet. Så hvis man f.eks. går i T-klassen er den beregnet til at have spansk/tysk/fysik på samme tid. Mange kommer i klassen fordi de oprindeligt har valgt f.eks. spansk, men finder ud af at det vil de alligevel ikke, og melder derfor fra. Dette giver dem et par mellemtimer. Sammenligner man 1. og 2.år skyldes de 35 % altså merit, og det gør sig ca. også gældende på 1.år. Tilbage på 1.år er der 65 % - 35 % = 30 %. Det er mit skøn at i hvert fald 2/3 af dem har haft et valg oprindeligt der siden er blevet fravalgt«.

Når forekomsten af mellemtimer skyldes merit og fravalg, må antallet af mellemtimer forklares med timetallet i det eller de fag hvor der er merit eller frafald. Billedet bliver da:

Jeg går på/krydset med: Hvor mange ugentlige mellemtimer har du?

Lodret procent	I alt		1 time		2 timer		3 timer		Flere end 3 timer		Ubesvaret	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
1.hf:	60	65 %	22	88 %	21	49 %	9	56 %	8	100 %	0	%
2.hf:	32	35 %	3	12 %	22	51 %	7	44 %	0	%	0	%
Ubesvaret	0	%	0	%	0	%	0	%	0	%	0	%
I alt	**92**	**100 %**	**25**	**100 %**	**43**	**100 %**	**16**	**100 %**	**8**	**100 %**	**0**	**%**

I det forløbne skoleår kørte som eksperiment 3-timers blokke. Teknisk set ville disse blokke gøre det lettere at lægge skemaer uden mellemtimer, men for såvel kursist som lærer kunne det være en udfordring at arbejde med samme fag i tre lektioner. En kursist har udtrykt det således:

»Det er godt nok hvis der er nok at lave. Har desværre oplevet at vi ikke havde nok til tre lektioner«.

Andre kursistkommentarer peger på at 3-timers blokke er fint i fagene musik, design og fysik medens det er dårligt hvis blokkene

ligger sidst på dagen eller udfører hele fagets timetal (»så er det glemt næste uge«).

Kursisternes oplevelse af 3-timers blokke kan aflæses af følgende:

Hvor tilfreds er du med	3 - timers blokke		2 - timers blokke	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Meget tilfreds	26	10 %	132	49 %
Tilfreds	52	19 %	115	43 %
Utilfreds	59	22 %	12	4 %
Meget utilfreds	40	15 %	1	0 %
Ved ikke	15	6 %	5	2 %
Har ikke 3 timers blokke	71	26 %		
Ubesvaret	6	2 %	4	1 %
I alt	**269**	**100 %**	**269**	**100 %**

Hvor der er stor tilfredshed med 2-timers blokkene, er holdningen til 3-timers blokkene mindre positive. Problemet har dog fundet sin løsning med overgang til 14-dages skemaer i det kommende skoleår hvilket overflødiggør 3-timers planlægningen.

Tilfredshed

Den anden del af undersøgelsen omhandlede kursisternes grad af tilfredshed med undervisningen, klassen og FHF. Vi spurgte om det samme sidste år og vil derfor vise besvarelserne i de to år:

Hvor tilfreds er du alt i alt med undervisningen?					
		2014		2013	
		Antal	Pct.	Antal	Pct.
Meget tilfreds	4	38	14 %	32	14 %
Tilfreds	3	199	74 %	164	73 %
Utilfreds	2	13	5 %	10	4 %
Meget utilfreds	1	1	0 %	3	1 %
Ved ikke	-	5	2 %	3	1 %
Ubesvaret	-	13	5 %	12	5 %
I alt		**269**	**100 %**	**224**	**100 %**

Der er en stabil opbakning bag undervisningen. Gruppen af utilfredse er minimal.

Hvor tilfreds er du alt i alt med din klasse?				
	2014		2013	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Meget tilfreds	80	30 %	75	33 %
Tilfreds	152	57 %	103	46 %
Utilfreds	17	6 %	23	10 %
Meget utilfreds	5	2 %	9	4 %
Ved ikke	9	3 %	5	2 %
Ubesvaret	6	2 %	9	4 %
I alt	**269**	**100 %**	**224**	**100 %**

Også her et positivt resultat. De utilfredse er ganske få og færre end året før. 3 til 4 % er ikke tilfredse med at gå på FHF.

Friluftstur med idræt

Hvor tilfreds er du alt i alt med at gå på FHF?				
	2014		2013	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Meget tilfreds	91	34 %	81	36 %
Tilfreds	162	60 %	128	57 %
Utilfreds	5	2 %	5	2 %
Meget utilfreds	3	1 %	4	2 %
Ved ikke	3	1 %	2	1 %
Ubesvaret	5	2 %	4	2 %
I alt	**269**	**100 %**	**224**	**100 %**

Fravær

Undersøgelsens 3. og sidste del handlede om fravær og årsager her til. Hele 88 % (236 personer) angav at have haft fravær inden for de sidste 4 uger.

Sygdom er naturligt nok den mest almindelige årsag til fraværet (38%). Pjæk (kursisternes egen benævnelse) kommer ind som nummer to. I kommentarerne til pjækkeriet peges der ofte på træthed som årsag. Taget for pålydende og vurderet sammen med psykiske forhold, private problemer, manglende motivation og de 4 personer som angiver misbrug af stoffer/alkohol som fraværsårsag er der minimum 48 personer (20 %) som har trivselsproblemer.

Kategorien »andet« indeholder fraværsårsager så som: forsinkelser i offentlig transport, pc-spil, flytning, køretimer, retssag, graviditet, ferie og tømmermænd. Og hvorfor ikke lade kursisterne få det sidste ord: »Jeg har været til lægen, tandlægen og så været i gang med køreskole – og så på arbejde«. »Manglende overskud når man har job, træning og psykiske problemer«.

Tak til de som har hjulpet med denne undersøgelse.

Omg I am so educated!

AF STINE OMEGA 1.Ø

Da jeg fik stillet opgaven om at designe et Go-card for Frederiksberg hf, vidste jeg præcis hvilken vej jeg ville gå. Jeg ville skabe et helt nyt Go-card for skolen som aldrig var set før. Det skulle være simpelt, æstetisk flot, have blikfang og samtidig indeholde skolens budskab. Min tanke faldt straks på pinuppigen fra 50'erne. Alle elsker pinups! Hun rammer en bred målgruppe og specielt i denne tid hvor tv-serier som *Mad Men* har været med til at bringe 50'ernes æstetik tilbage i modebilledet. Da modellen og fotografiet var i hus, var den æstetiske del af kortet klaret. Men for at fange folks opmærksomhed måtte jeg også skabe interesse i motivet. For at skabe dette blikfang brugte jeg primært stærke farver. Inspirationen til tankeboblen fik jeg fra pop art-kunstnere som Lichtenstein. Det røde æble henviser til visdommens æble. I tankeboblen står der »Omg I am so educated!«, en hentydning til at alle der vælger Frederiksbergs hf-kursus, vil erhverve sig en viden som bliver uvurderlig senere hen i livet. Altså, tag en bid af visdommens æble på Frederiksberg hf-kursus!

Bestyrelsen for Frederiksberg hf-kursus

Med virkning fra den 1. januar 2007 er Frederiksberg hf-kursus blevet en statslig selvejende institution under den offentlige forvaltning. Kursus ledes af en bestyrelse, og det fremgår af skolens vedtægter, hvilke organisationer der er udpegningsberettigede til skolebestyrelsen. Det drejer sig om følgende: AE-Rådet, Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Frederiksberg Kommune.

Skolebestyrelsen er i juni 2014 sammensat således:

Formand for skolebestyrelsen, extern lektor
Kristian Madsen-Østerbye
Københavns Universitet

Seniorforsker Lars Klewe
Institut for uddannelse
og pædagogik
Aarhus Universitet

Programmør Lars
Steffensen
Frederiksberg Kommune

Konsulent Aino Vedel
LO Storkøbenhavn
AE-Rådet

Lektor Mogens Jensen
Lærerrepræsentant

Jakob Kristoffersen (2.E)
Elevrådet

Personalet

Jan Andreasen, st.vejl.
lektor, historie/samf.

Berit Baklid
lektor, engelsk

Peter Bro
lektor, billedk./design

Lars Bronee
adjunkt, mat./idræt

Nicolette V. Brun-Hansen
lektor, dansk/historie

Merete Buhl
lektor, engelsk

Finn Bønsdorff
rektor, samf./fransk

Ketzban Caliskan
rengøringsassistent

Belinda G. Christensen,
vikar, religion/historie

Bente Christensen
lektor, engelsk

Daniel Christensen
vicerektor, rel./fy./data

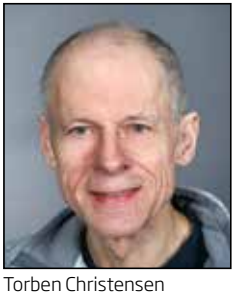
Torben Christensen
årsvikar, biologi

René Dobrosielski
ass. skolebetjent

Nikolaj W. de F-Mogensen
adjunkt, mat/kemi

Manisha de M. Nørgård
lektor, matematik/rel.

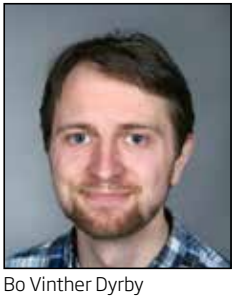
Bo Vinther Dyrby
adjunkt, engelsk/historie

Jette Falk
lektor, billedk./design

Vibeke Fenger-Petersen
lektor, eng./rel./psyk.

Anne Dorte Fridberg
lektor, dansk/engelsk

Anders Gudme-Knudsen
lektor, biologi/idræt

Nadire Gûrel
rengøringsassistent

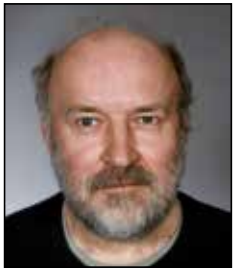
Kjeld Arne Hansen
st.vejl., lektor hist./samf.

Lise E. Hansen, insp.,
lektor, tysk/spansk

Lone Nøhr Hansen
lektor, hist./idræt

Ole Skov Hansen
lektor, fysik/mat.

Susanne Hansen
lektor, datalogi/mat.

Maria Bro Hassenfeldt
lektor, religion/psyk.

Niklas Holm-Rasmussen
adjunkt, geo/historie

Fie Winther Haagendal,
vikar, religion

Kim Ingholt
lektor, dansk/filosofi

Julie Wessel Iversen
adjunkt, biologi/kemi

Carsten Jakobsen
lektor, kemi

Jakob Jensen
lektor, musik

Mogens S. Jensen
lektor, dansk/samf

Mette Vedø Jeppesen
sekretær

Ella Joensen
årsvikar, idræt

Kasper Huss Jønsson
adjunkt, matematik/idræt

Dorthe M. Jørgensen,
årsvikar, matematik

Rasmus S. Jørgensen,
adjunkt, engelsk of filosofi

Hans Kargaard, st.vejl.,
lektor, dansk

Mette Kierulff-Mortensen
sekretær

Emil Kousgaard
researchkonsulent

Anne Y. Krag Andersen
socialrådgiver

Annemarie Krarup
lektor, musik/idræt/psyk.

Hanne Kristensen
sekretær

Nicolai Larsen, årsvikar,
engelsk

Ask Hejlskov Larsen
lektor, dansk/filosofi

Peter Johannes Larsen
lektor, dansk/historie

Thomas Falk Larsen
årsvikar, religion

Thomas Frøsig Larsen,
vikar, idræt

Otto Leholt
lektor, geografi/historie

Anders Lundsgaard
insp., lektor, fys./kemi

Micheal Martina
årsvikar, spansk

Kirsten Bruhn Møller
lektor, biologi/geografi

Mette N. Yde Nielsen
lektor, idræt/fransk

Sammuel Njekal
rengøringsassistent

Ole Emil Rasmussen
lektor, dansk/psyk

Kim Tvede Rasmussen,
årsvikar, geografi

Birthe Rossel
lektor, dansk/historie

Helle Schiellerup
lektor, engelsk

Sarah Schlamowitz,
vikar, kemi

Mikkel Bloch Schousboe
lektor, samf./historie

Ludvig Schrøder, It-
konsulenet/ITcenter Fyn

Kirsten Seitzmayer
lektor, engelsk

Christina Simonsen
lektor, engelsk

Johan Smith
lektor, matematik

Emil Sonne
lektor, idræt/samf.

Lars Stjernholm
skolebetjent

Lotte Stuhr
lektor, dansk/billedk.

Henrik Thostrup
lønmedarbejder

Sevgi Tireli
rengøringsassistent

Anne Winding Top
adjunkt, dansk

Eddie Unglaub
boginsp., lektor, tysk

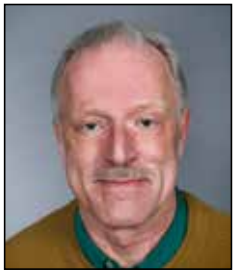

Peter Braams Valore
lektor, dansk/tysk/drama

Trine Vandborg
lektor, design/spansk

Marianne Leth Weile
st.vejl., lektor, his/rel.

Inger Worsøe
lektor, dansk/historie

Hans Zwisler
lektor, kemi

Afgangsklasserne

2A

Amalie Ingdal Dinsen

Anders Bundgaard Baumann-Jørgensen

Anders Tørnæs Stolzenbach

Ankido Borissov

Anna Fischer Olsen

Charlotte Vestergaard

Christian Bo Nielsen

Faruk Polat

Jannica Natalie Jensen

Joachim Dahl Andersen

Junaid Shakur Ahmad

Lea Smith Nielsen

Mickey Lindgren

Mikkel Davidsen

Pil Molbech Bøggild

Sadaf Ahmad

Stephen Holmgren

Tanita Line Pedersen

Tessa Sallyman

2B

Albert Gonzales Rubiano

Amalie Louise Dylsing

Astrid Leonora Frederikke Lotz

Baskim Ziberi

Christian Dørffer

Ditte Bech-Hviid

Emilie Elkær

Jakob Trabjerg Kamp

Joy Marie Mathiesen

Kaj Peter T.R. Kristensen

Kasper Schack Johansen

Kia Vahllstedt Mønster Madsen

Mathias Vinsten

Michelle Natalie Zelichowski

Nadia Elabdi Jensen

Niclas Williams Kleven

Rasmey Tol

Rikke CHERI Ludvigsen

Ronja Raun

Sasha Kamprad

Zen Wedfall Lydiksen

2C

BELL Narut Madsen

Jamie Engelhardt Simon

Jesper Drejer Larsen

Kasper Kruse Østerberg

Lars Peter Pedersen

Lærke Holmqvist Pedersen

Maluue Brohammer

Mark Equizabal Flindt

Mathilde Bay Petersen

Mikkel Mamsen

Nanna Simone Kristensen

Nicoline Ilsøe Steffensen

Nina Rose Monga

Philipa Olivia Dige

Sandie Tichi Madsen

Sara Kleis-Jensen

Sara Mathilde Bæk Thomsen

Sarah Muldgaard Enoch

Sigrid Nielsen

Simon Benjamin Stuer Lauridsen

Siv Enghave Larsen

Søren Qvist Andersen

2D

Aleksandra Klacar

Alexander Mott

Cecilie Jeppesen

Charlotte Holm

Denise B. Kjær

Elias Hjort

Emilie Staal

Katja Klarskov Egede Olsen

Katrine Kofoed Vestergaard

Kristian Halkier Högsholt

Linnea Amalie Høyer

Louis Sindhøj Hellmann

Maria Broch

Maria Krogholt

Maria Søderberg Philipsen

Mikkel Westermann

Nanna Jensen

Nikolaj Larsen

Patrick Sivertsen

Peter Mastrup Kyhn

2E

Ali Omar Chaaban

Amanda Sophie Clausen

Andreas Sølvhøi

Christoffer Schelde Winther Nielsen

Daniel Thomsen

Dhargam Awda

Emil Dauglykke Wogensen

Frida Marie Thorstensen

Helena Borup Petersen

Ibe Trolle Holmbäck

Isatu Sesay Kanu

Jakob B.H. Kristoffersen

Kira Zarp

Louise Meyer Jønsson

Louise Sekjær

Mads Vestergaard

Marie Kruse Marx

Michella Holm Hansen

Mike Larsen

Sandra Poulsen

Sara Skjødt

Sebastian Vang Olsen

Signe Ørnskov Larsen

Sophia Graaner von Benzon

Trine Toftager Larsen

2F

Alexander Søeberg

Anna Julia Sander Sundberg

David Paag

Emilie Bøttern

Kasper Johansen

Kim Dahlmann

Line Kildegaard Kristensen

Mia Kirstine Stangerup

Michael Jensen

Michael Kirk Kristensen

Mickey Thorsten Frederiksen

Olivia Christine Stevnsborg Jensen

Philip Jin Skovgaard Rehder

Silje Seider

Simone Emilie Alstrup

Sofie Andersen

Thomas Krog

Tilia Lind Hasselager

2H

Ali DENIZ Pekerman

Anna Sophia Alexia Georgakatos

Bartal J. Djurhuus

David Krarup Knudsen

Emilie Skovlaged Frederiksen

Emma Ågård Larsen

Foday Musa Fofonah

Freja Theresa Landler

Isabel Bilde

Jacqueline Rana Brask

Jennifer A. Owusu

Johannes Lyby Lilballe

Julie Bruun Dalberg

Kasper Yung Aagaard Nielsen

Lea Nelhorf

Maihak Akram

Michelle Schnejder Bengtsson

Morten Andersen

Peter Pilegaard

Sascha Melanie Andersen

2J

Aleksandra SANDRA Kalezic

Amina Mustaf Mahamed

Anders Bakmand

Asta Marie Ipsen

Benjamin Benthin

Cecilie Brøns

Cecilie Pommersgård

Christian David Severinsen Nordin

Ida Rasmussen

Julie Madsen

Kasper Gjerrow Knudsen

Kristina Nordstjerne Larsen

Louis Oliver Lund Nielsen

Marie Sørensen

Oli Jacobsen Dam

Rickie Lee Ratgen

Sebastian With Olsen

Signe E.W. Smith

Suad Ali Warsame Hassan

Thomas Tønnes Edelberth

Zhi Xiang Weng

2K

Anders Jensen

Cecilie Ejsing Drost

Dennis Bjørnboe

Dennis Pedersen

Erik S. Malmqvist

Flavie Nguessan

Freja Holm Gomez

Ida Thielsen

Kenni Antofte Olsen

Kira Kyhn

Kirstine Brønden

Louise Munkholm Andreasson

Louise Peters Ziegler

Maria Frederikke Møllnitz

Martin Ghalamkari

Mathias Tøpfer

Michael Teklay Araya

Mirjam Partovi Dilami

Nadja Jensen Poder

Nanna Sofie Hansen

Nikolai Aagaard Petersen

Rie Thrane-Nielsen

Sofie Devantier

Stephanie Lisette Johansen

2L

Andrea Weltzer-Østerberg

Camilla Krogh

Christian Kruse

Christopher L. Mikkelsen

Emilie Hestbæk Jacobsen

Frederikke Poppe Sørensen

Janni Ma

Jonas Plambeck Ottosen

Julie Falkenskov

Laura Marie Tellerup Garner

Line Bøgelund Nielsen

Lotte Sørud Porsborg

Martin Kristian Hentze

Nadia Karoline Rugaard

Tanya Nelson

Timmi Mike Halberg Petersen

2N

Adam Lerberg Byrgesen

Alexander Monrad

André Hassing Hansen

Bianca K.K. Fuglsang

Carolina Rosalbina Granados

Emilie Kofod Pedersen

Emilie Skjoldann Jørgensen

Frederikke Mie Gjelstrup

Freja Gyldendal Amby

Janich Pontoppidan Callesen

Kasper Wium Kristensen

Luis David Chanamé Sevilla

Mathias Hyllegaard Jensen

Mikkel Emil Bang Hansen

Mikkel G. Thomsen

Nanna Ferling Gudmandsen

Nanna Louise Ølund Larsen

Natalija Hansen

Olivia Ilona Heegaard

Eva: »Omg!!«
Adam: »Dilligas?!!«

Tag en bid af æblet

PÅ FREDERIKSBERG HF-KURSUS